

รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2)
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาดูแลชีวิต
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ภาควิชาการศึกษาดูแลชีวิต
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

สารบัญ

		หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	1
หมวดที่ 2	ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	4
หมวดที่ 3	ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร	6
หมวดที่ 4	ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	53
หมวดที่ 5	หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา	73
หมวดที่ 6	การพัฒนาอาจารย์	75
หมวดที่ 7	การประกันคุณภาพหลักสูตร	76
หมวดที่ 8	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	86

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาลดชีวิต
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา พระราชวังสนามจันทร์ คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการศึกษาลดชีวิต

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

1.1 รหัสหลักสูตร 25520081106056

1.2 ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาลดชีวิต

ภาษาอังกฤษ Bachelor of Arts Program in Lifelong Education

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็มภาษาไทย ศิลปศาสตรบัณฑิต (การศึกษาลดชีวิต)

ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ Bachelor of Arts (Lifelong Education)

ชื่อย่อภาษาไทย ศศ.บ. (การศึกษาลดชีวิต)

ชื่อย่อภาษาอังกฤษ B.A. (Lifelong Education)

3. วิชาเอก

ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาการไม่น้อยกว่า 131 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาการ หลักสูตร 4 ปี

5.2 ประเภทของหลักสูตร

- หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาการ
 หลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ
 หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ
 หลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ

5.3 ภาษาที่ใช้ จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย

5.4 การรับเข้าศึกษา รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่สามารถพูด ฟังอ่าน เขียน และเข้าใจภาษาไทย

5.5 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยศิลปากร

5.6 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 (ปรับปรุงจากหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาดูแลชีวิต ฉบับปี พ.ศ. 2555) เริ่มเปิดสอนภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2560

สภาวิชาการให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 8 /2560 เมื่อวันที่ 23 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560 และครั้งที่ 4 / 2561 เมื่อวันที่ 3 เดือน เมษายน พ.ศ. 2561

สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 7/2560 เมื่อวันที่ 12 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560 และครั้งที่ 5 / 2561 เมื่อวันที่ 13 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2561

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ปีการศึกษา 2562

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

8.1 นักส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

8.2 นักพัฒนามนุษย์

8.3 นักฝึกอบรม

8.4 นักพัฒนาชุมชน

8.5 นักวิชาการศึกษา

8.6 นักทรัพยากรบุคคล เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาบุคคลฝ่ายนโยบายและแผน

8.7 นักบริหารจัดการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

8.8 บุคลากรทางการศึกษาตลอดชีวิต การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษา

ต่อเนื่อง การศึกษาทางเลือกทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

9. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

9.1 นายภัทรพล มหาจันทร์

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์

คุณวุฒิ ค.ด. (การศึกษานอกระบบโรงเรียน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2545)

ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2542)

ศษ.ม. (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2539)

ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2532)

ศษ.บ. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2530)

ค.บ. (การศึกษารูปนัย สังคมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2522)

- 9.2 นายลิขสิทธิ์ พุฒเขียว
ตำแหน่ง อาจารย์
คุณวุฒิ ค.ม. (การศึกษานอกระบบโรงเรียน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2555)
ศษ.บ. (การศึกษาตลอดชีวิต) เกียรตินิยมอันดับ 1 มหาวิทยาลัยศิลปากร (2551)
- 9.3 นางสาวพรรณภัทร ปลั่งศรีเจริญสุข
ตำแหน่ง อาจารย์
คุณวุฒิ ค.ด. (การศึกษานอกระบบโรงเรียน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2560)
ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2551)
สส.บ. (สังคมสงเคราะห์) เกียรตินิยมอันดับ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2543)
- 9.4 นางศิริบุญ จงวุฒิเวศย์
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
คุณวุฒิ Ph.D. (Higher and Adult Education) University of Missouri, Columbia, USA (1986)
MA.AS. (Agrarian Studies) University of the Philippines, Philippines (1979)
ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2518)
- 9.5 นางบุญมา เขียววิชัย
ตำแหน่ง อาจารย์
คุณวุฒิ ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2530)
BA.Ed. (Adult and Post-Secondary Education) University of Hull, UK (1985)
ศษ.บ. (การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2518)

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์
เลขที่ 6 ถนนราชมรรคาใน ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความตระหนักรู้ มีความรู้ และความสามารถในการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2 ความสำคัญ

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาลดชีวิต มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความตระหนักรู้ว่าการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นหัวใจของการพัฒนามนุษย์และสังคม สามารถนำความรู้ทางการศึกษาลดชีวิตไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองในฐานะของผู้ที่จะเป็นบุคลากรทางการศึกษาและสมาชิกที่พึงประสงค์ของสังคม และสามารถจัดการศึกษาลดชีวิตที่ตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลและกลุ่มในชุมชน สังคม รวมทั้งในองค์กรและหน่วยงานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรมยอมรับและเคารพในความแตกต่างหลากหลาย และคุณค่าความเป็นมนุษย์ และมีความรับผิดชอบต่อวิชาการและวิชาชีพ

1.3.2 เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทางการศึกษาลดชีวิตทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.3 เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

1.3.4 เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนามนุษย์และสังคมได้อย่างเหมาะสม

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
1. ปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาลดชีวิต ให้เป็นไปตามมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ สกอ. กำหนดภายในระยะเวลา 5 ปี	ติดตามและประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	1. เอกสารการปรับปรุงหลักสูตร 2. รายงานผลการประเมินหลักสูตร
2. ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ภายในระยะเวลา 5 ปี	ติดตามการเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของหน่วยงาน องค์กร และสถานประกอบการ	1. รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตอยู่ในระดับมาก 2. ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านความรู้ เจตคติ ทักษะความสามารถในการทำงานโดยเฉลี่ยในระดับดี

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
<p>3. แผนการส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภายในระยะเวลา 5 ปี</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มพูนทักษะ/ความรู้แก่อาจารย์ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. พัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง 3. ส่งเสริมการประเมินผลที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียน 4. จัดกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตรที่เน้นทักษะการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2552 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีกิจกรรมการอบรมเพิ่มพูนทักษะแก่คณาจารย์ 2. ผลการประเมินประสิทธิภาพการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง 4. จำนวนรายวิชาที่ใช้การประเมินผลที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียน 5. ผลการประเมินการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน 6. กิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ ของคณะ
<p>4. แผนการพัฒนาทักษะการสอน/การประเมินผลของอาจารย์ตามผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ทักษะการจัดการเรียนรู้ ภายในระยะเวลา 5 ปี 	<p>พัฒนาทักษะการสอนของอาจารย์ที่เน้นการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะในการวิเคราะห์และสื่อสาร และทักษะการจัดการเรียนรู้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนโครงการการพัฒนาทักษะการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน 2. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อทักษะการสอนของอาจารย์ที่มุ่งผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

จัดการศึกษาในระบบทวิภาค ข้อกำหนดต่าง ๆ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และ/หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลัง

1.2 การจัดการศึกษาภาคพิเศษฤดูร้อน

อาจมีการจัดการเรียนการสอนภาคการศึกษาพิเศษฤดูร้อนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผลการพิจารณาของ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาต้น

เดือนสิงหาคม – ธันวาคม

ภาคการศึกษาปลาย

เดือนมกราคม – พฤษภาคม

ภาคการศึกษาพิเศษฤดูร้อน

เดือนมิถุนายน – สิงหาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ

2.2.2 ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและ/หรือ เป็นไปตามระเบียบการคัดเลือกของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2.2.3 มีคุณสมบัติอื่นครบถ้วนตามที่สาขาวิชาการศึกษาดูแลชีวิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรกำหนด

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 131 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวนไม่น้อยกว่า	31	หน่วยกิต
วิชาบังคับ	จำนวน	9	หน่วยกิต
วิชาบังคับเลือก	จำนวนไม่น้อยกว่า	12	หน่วยกิต
วิชาที่กำหนดโดยคณะวิชา	จำนวน	10	หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะ	จำนวนไม่น้อยกว่า	92	หน่วยกิต
วิชาเอกบังคับ	จำนวน	62	หน่วยกิต
วิชาเอกเลือก	จำนวนไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	จำนวนไม่น้อยกว่า	8	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชา

3.1.3.1 รหัสวิชา ความหมายของเลขรหัสประจำรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะด้านหมวดวิชาชีพรู ประกอบด้วยเลข 6 หลักตามประกาศของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละสามหลักมีความหมาย ดังนี้

เลขสามหลักแรก เป็นเลขประจำหน่วยงานที่รับผิดชอบรายวิชานั้น ๆ ดังนี้

- 081-084 มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 461 ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
- 463 ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
- 464 ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
- 465 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์
- 466 สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์
- 467 สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์
- 468 ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
- 469 ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะศึกษาศาสตร์

เลขสามหลักหลัง เป็นเลขบอกรหัสวิชา ดังนี้

ตัวเลขตัวแรก หมายถึง ระดับชั้นปีที่นักศึกษาปกติควรเรียนได้ คือ

- เลข 1 หมายถึง ระดับการศึกษาปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 1
- เลข 2 หมายถึง ระดับการศึกษาปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 2
- เลข 3 หมายถึง ระดับการศึกษาปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 3
- เลข 4 หมายถึง ระดับการศึกษาปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 4

ตัวเลขตัวที่สอง หมายถึง กลุ่มของวิชา คือ

- เลข 0 – 4 หมายถึง กลุ่มวิชาเอกบังคับ
- เลข 5 – 9 หมายถึง กลุ่มวิชาเอกเลือก

ตัวเลขตัวที่สาม หมายถึง ลำดับที่ของรายวิชา

3.1.3.2 การคิดหน่วยกิต

รายวิชาบรรยาย 1 หน่วยกิต เท่ากับ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

รายวิชาฝึกหรือทดลองหรือปฏิบัติการ 1 หน่วยกิต เท่ากับ 2 หรือ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

รายวิชาฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม 1 หน่วยกิต เท่ากับ 3 – 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ในแต่ละรายวิชากำหนดเกณฑ์ในการคำนวณหน่วยกิตจาก จำนวนชั่วโมงบรรยาย (บ) ชั่วโมงปฏิบัติ (ป) และชั่วโมงที่นักศึกษาต้องศึกษาด้วยตนเองนอกเวลาเรียน (น) ต่อ 1 สัปดาห์แล้วหารด้วย 3 ซึ่งมีวิธีคิด ดังนี้

$$\text{จำนวนหน่วยกิต} = \frac{\text{บ} + \text{ป} + \text{น}}{3}$$

การเขียนหน่วยกิตในรายวิชาต่าง ๆ ประกอบด้วยเลข 4 ตัวคือ

เลขตัวแรกอยู่นอกวงเล็บ เป็นจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้น
เลขตัวที่สอง สาม และสี่ อยู่ในวงเล็บบอกโดย

เลขตัวที่สองบอกจำนวนชั่วโมงบรรยายต่อสัปดาห์

เลขตัวที่สามบอกจำนวนชั่วโมงปฏิบัติต่อสัปดาห์

เลขตัวที่สี่บอกจำนวนชั่วโมงศึกษานอกเวลาต่อสัปดาห์

3.1.3.3 รายวิชา

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนไม่น้อยกว่า 31 หน่วยกิต

1.1 วิชาบังคับ จำนวน 9 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาภาษา

081 101	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai for Communication)	3(3-0-6)
081 102	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (English for Everyday Use)	3(2-2-5)
081 103	การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ (English Skills Development)	3(2-2-5)

1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต โดยเลือกจากทุกกลุ่มต่อไปนี้
จำนวนไม่น้อยกว่ากลุ่มละ 3 หน่วยกิต

กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

082 101	มนุษย์กับศิลปะ (Man and Art)	3(3-0-6)
082 102	มนุษย์กับการสร้างสรรค์ (Man and Creativity)	3(3-0-6)
082 103	ปรัชญากับชีวิต (Philosophy and Life)	3(3-0-6)
082 104	อารยธรรมโลก (World Civilization)	3(3-0-6)
082 105	อารยธรรมไทย (Thai Civilization)	3(3-0-6)
082 106	ศิลปะสถาปัตยกรรมในประชาคมอาเซียน (Architecture and Related Art in ASEAN Community)	3(3-0-6)
082 107	สมาธิเพื่อการพัฒนาชีวิต (Meditation for Self-Development)	3(3-0-6)
082 108	ศิลปะกับวัฒนธรรมทางการเห็น (Art and Visual Culture)	3(3-0-6)
082 109	ดนตรีวิจักษ์ (Music Appreciation)	3(3-0-6)
082 110	ศิลปะการดำเนินชีวิตและทำงานอย่างมีความสุข	3(3-0-6)

	(Art of Living and Working for Happiness)	
	กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	
083 101	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (Man and His Environment)	3(3-0-6)
083 102	จิตวิทยากับมนุษย์สัมพันธ์ (Psychology and Human Relations)	3(3-0-6)
083 103	หลักการจัดการ (Principles of Management)	3(3-0-6)
083 104	กีฬาศึกษา (Sport Education)	3(2-2-5)
083 105	การเมือง การปกครองและเศรษฐกิจไทย (Thai Politics, Government and Economy)	3(3-0-6)
083 106	ศิลปะการแสดงในอาเซียน (Performing Arts in ASEAN)	3(3-0-6)
083 107	วิถีวัฒนธรรมอาเซียน (Aspects of ASEAN Culture)	3(3-0-6)
083 108	วัฒนธรรมดนตรีอาเซียน (ASEAN Music Culture)	3(3-0-6)
083 109	การใช้ชีวิตอย่างสร้างสรรค์ (Creative Living)	3(3-0-6)
083 110	กิจกรรมเพื่อชีวิตสร้างสรรค์ (Activities for a Creative Life)	3(3-0-6)
083 111	ประสบการณ์นานาชาติ (International Experience)	3(3-0-6)
083 112	หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม (Sufficiency Economy and Social Development)	3(3-0-6)
	กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	
084 101	อาหารเพื่อสุขภาพ (Food for Health)	3(3-0-6)
084 102	สิ่งแวดล้อม มลพิษและพลังงาน (Environment, Pollution and Energy)	3(3-0-6)
084 103	คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computer, Information Technology and Communication)	3(3-0-6)
084 104	คณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวัน (Mathematics and Statistics in Everyday Life)	3(3-0-6)
084 105	โลกแห่งเทคโนโลยีและนวัตกรรม (World of Technology and Innovation)	3(3-0-6)
084 106	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประชาคมอาเซียน	3(3-0-6)

	(Science and Technology in ASEAN Community)	
084 107	พลังงานในอาเซียน (Energy in ASEAN)	3(3-0-6)
084 108	โลกและดาราศาสตร์ (Earth and Astronomy)	3(3-0-6)

1.3 วิชาที่กำหนดโดยคณะวิชา จำนวน 10 หน่วยกิต

465 251	หลักวาทการ (Principles of Speech)	2(1-2-3)
466 221	ภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมการศึกษาและการบันเทิง (English through Edutainment)	3(3-0-6)
466 222	ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ด้านงานอาชีพ (English for Occupational Purposes)	3(3-0-6)
467 253	ชุมชนศึกษา (Community Studies)	2(2-0-4)

2. หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนไม่น้อยกว่า 92 หน่วยกิต

2.1.1 วิชาเอกบังคับ จำนวน 62 หน่วยกิต

461 101	หลักและระบบการจัดการศึกษา (Principles and Systems of Educational Management)	2(2-0-4)
463 201	จิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology)	2(2-0-4)
464 240	สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา (Statistics for Research in Education)	2(1-2-3)
468 101	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Innovation and Information Technology for Education)	3(2-2-5)
468 201	สื่อการศึกษา การจัดแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม เพื่อการเรียนรู้ (Educational Media, Learning Sources and Learning Environment Management)	2(1-2-3)
469 100	การศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education)	3(3-0-6)
469 101	การเรียนรู้ในผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ (Learning in Adult and Aged)	3(3-0-6)
469 102	การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (Lifelong Learning and Sustainable Development)	3(3-0-6)
469 200	แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต (Community Learning Sources for Lifelong Education)	3(2-2-5)

469 201	เทคนิคการสอนผู้ใหญ่ (Techniques in Adult Teaching)	3(2-2-5)
469 202	การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาบุคคล (Lifelong Education for Personal Development)	3(2-2-5)
469 203	การบริหารและจริยธรรมสำหรับนักการศึกษาตลอดชีวิต (Administration and Ethics for Lifelong Educators)	3(3-0-6)
469 204	การวางแผนและพัฒนาโครงการการศึกษาตลอดชีวิต (Planning and Development in Lifelong Education Program)	3(2-2-5)
469 205	ปรัชญาและแนวคิดทางการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education Philosophy and Concepts)	3(3-0-6)
469 300	การพัฒนาหลักสูตรทางการศึกษาตลอดชีวิต (Curriculum Development in Lifelong Education)	3(2-2-5)
469 301	การวางแผนและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Planning and Development in Human Resources)	3(2-2-5)
469 302	การวิจัยในสาขาการศึกษาตลอดชีวิต (Research in Lifelong Education)	3(2-2-5)
469 303	การประเมินโครงการทางการศึกษาตลอดชีวิต (Program Evaluation in Lifelong Education)	3(3-0-6)
469 304	สัมมนาประเด็นทางการศึกษาตลอดชีวิต (Seminar on Lifelong Education Issues)	3(2-2-5)
469 305	ภาษาอังกฤษสำหรับนักการศึกษาตลอดชีวิต (English for Lifelong Educators)	3(2-2-5)
469 400	การฝึกปฏิบัติวิชาชีพสาขาการศึกษาตลอดชีวิต (Practicum in Lifelong Education)	6(0-12-6)

2.1.2 วิชาเอกเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเลือกทั่วไป

469 151	การศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education)	2(2-0-4)
469 250	การศึกษาทางเลือก (Alternative Education)	2(2-0-4)
469 251	การศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (Education for Special Target Group)	2(1-2-3)
469 252	กระบวนการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (Creative Learning Processes)	2(1-2-3)
469 253	การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และแนวโน้มการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Social Change and Trends in Lifelong Learning)	2(2-0-4)

469 350	การศึกษาตลอดชีวิตเปรียบเทียบ (Comparative Study in Lifelong Education)	2(2-0-4)
469 351	จิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education)	2(2-0-4)
469 352	การศึกษารายบุคคล สาขาการศึกษาตลอดชีวิต (Individual Studies in Lifelong Education)	2(1-2-3)
กลุ่มวิชาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
467 464	จริยศึกษา (Moral Education)	3(2-2-5)
469 170	การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ (Learning Environment Management for Adults)	2(1-2-3)
469 270	กิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษาตลอดชีวิต (Learning Activities in Lifelong Education)	2(1-2-3)
469 271	การฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Training for Human Resource Development)	2(1-2-3)
469 272	การจัดการเรียนรู้ในงานอาสาสมัคร (Learning Management in Voluntary Work)	2(1-2-3)
469 273	การเรียนรู้ตลอดชีวิตในสังคมดิจิทัล (Lifelong Learning in Digital Society)	2(2-0-4)
469 370	การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส (Education for the Disadvantaged)	2(1-2-3)
469 371	การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุ (Learning Management for Aged people)	2(1-2-3)
469 372	การเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการเสริมสร้างพลัง (Lifelong Learning for Empowerment)	2(2-0-4)
469 373	การเรียนรู้จากประสบการณ์ผ่านการจัดทัศนศึกษา (Experiential Learning in Study Trip)	3(0-6-3)
469 374	การเรียนรู้แบบปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ (Transformative Learning)	2(2-0-4)
กลุ่มวิชาการส่งเสริมการเรียนรู้ในชุมชนและองค์กร		
469 280	ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการศึกษา (Local Wisdom for Education)	2(1-2-3)
469 281	การศึกษาตลอดชีวิตกับการพัฒนาชุมชน (Lifelong Education and Community Development)	2(2-0-4)
469 282	เครือข่ายการเรียนรู้และการจัดการความรู้ (Learning Network and Knowledge Management)	2(2-0-4)
469 380	การเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Lifelong Learning for Creative Economy)	2(2-0-4)

469 381	การเรียนรู้ตลอดชีวิตในสังคมหลากหลายวัฒนธรรม (Lifelong Learning in Multi-Cultural Society)	2(2-0-4)
469 390	การให้คำปรึกษาในการบริการมนุษย์และสังคม (Counseling in Human and Social Services)	2(2-0-4)
469 391	เทคนิคการพัฒนาทุนมนุษย์ (Techniques in Human Capital Development)	2(1-2-3)
469 392	การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources Management)	2(2-0-4)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาเลือกรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ตามความถนัดและความสนใจ หรือรายวิชาของสถาบันอื่น ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

3.1.4 แสดงแผนการศึกษา

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บ - ป - น)
081 101	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	3(3-0-6)
081 102	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	3(2-2-5)
461 101	หลักและระบบการจัดการศึกษา	2(2-0-4)
469 100	การศึกษาตลอดชีวิต	3(3-0-6)
.....	วิชาบังคับเลือก ในหมวดศึกษาทั่วไป	6
รวมจำนวน		17

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บ - ป - น)
081 103	การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ	3(2-2-5)
467 253	ชุมชนศึกษา	2(2-0-4)
468 101	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	3(2-2-5)
469 101	การเรียนรู้ในผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	3(3-0-6)
469 102	การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับการพัฒนาที่ยั่งยืน	3(3-0-6)
.....	วิชาบังคับเลือก ในหมวดศึกษาทั่วไป	6
รวมจำนวน		20

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บ - ป - น)
469 200	แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต	3(2-2-5)
469 201	เทคนิคการสอนผู้ใหญ่	3(2-2-5)
469 202	การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาบุคคล	3(2-2-5)
469 203	การบริหารและจริยธรรมสำหรับนักการศึกษาตลอดชีวิต	3(3-0-6)
.....	วิชาเอกเลือก	6
รวมจำนวน		18

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บ - ป - น)
463 201	จิตวิทยาการศึกษา	2(2-0-4)
465 251	หลักวาทการ	2(1-2-3)
466 221	ภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมการศึกษาและการบันเทิง	3(3-0-6)
468 201	สื่อการศึกษา การจัดแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้	2(1-2-3)
469 204	การวางแผนและพัฒนาโครงการการศึกษาตลอดชีวิต	3(2-2-5)
469 205	ปรัชญาและแนวคิดทางการศึกษาตลอดชีวิต	3(3-0-6)
.....	วิชาเอกเลือก	4
รวมจำนวน		19

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บ - ป - น)
464 240	สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา	2(1-2-3)
466 222	ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ด้านงานอาชีพ	3(3-0-6)
469 300	การพัฒนาหลักสูตรทางการศึกษาตลอดชีวิต	3(2-2-5)
469 301	การวางแผนและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	3(2-2-5)
469 302	การวิจัยในสาขาการศึกษาตลอดชีวิต	3(2-2-5)
.....	วิชาเอกเลือก	4
รวมจำนวน		18

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บ - ป - น)
469 303	การประเมินโครงการทางการศึกษาตลอดชีวิต	3(3-0-6)
469 304	สัมมนาประเด็นทางการศึกษาตลอดชีวิต	3(2-2-5)
469 305	ภาษาอังกฤษสำหรับนักการศึกษาตลอดชีวิต	3(2-2-5)
.....	วิชาเอกเลือก	10
รวมจำนวน		19

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บ - ป - น)
469 400	การฝึกปฏิบัติวิชาชีพสาขาการศึกษาตลอดชีวิต	6(0-12-6)
รวมจำนวน		6

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บ - ป - น)
.....	วิชาเอกเลือก	6
.....	วิชาเลือกเสรี	8
รวมจำนวน		14

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

- 081 101 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 3(3-0-6)
(Thai for Communication)
หลักและแนวคิดของการสื่อสาร ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตและแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
Principles and concepts of communication; the use of Thai language skills for effective and creative communication in daily life and for knowledge seeking.
- 081 102 ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน 3(2-2-5)
(English for Everyday Use)
การฝึกทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน โดยฝึกการฟังและการพูดในชีวิตประจำวัน และในสถานการณ์ต่างๆ ฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจ สามารถสรุปใจความสำคัญ ฝึกเขียนในระดับย่อหน้า และสามารถใช้อังกฤษเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
Practice of four language skills with an emphasis on listening and speaking in everyday life and in various situations; practice of reading comprehension to be able to summarize main points; practice of paragraph writing; ability to use English as a tool for knowledge seeking.
- 081 103 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ 3(2-2-5)
(English Skills Development)
การฝึกทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน โดยฝึกการอ่านและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านไปประกอบการเขียน ฟังจับใจความและสามารถใช้อังกฤษเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
Practice of four language skills with an emphasis on reading and discussion on what is read; ability to use information from reading to write; listening for main ideas; ability to use English as a tool for knowledge seeking.

- 082 101 มนุษย์กับศิลปะ (Man and Art) 3(3-0-6)**
- ความสำคัญของศิลปะ บทบาทของมนุษย์ในฐานะผู้สร้างสรรค์งานศิลปะ ที่มาของแรงบันดาลใจ วิวัฒนาการของผลงานศิลปะในด้านทัศนศิลป์ ศิลปะการแสดง และดนตรีจากอดีตถึงปัจจุบัน ทั้งนี้โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญต่อไปนี้ คือ ลักษณะเฉพาะของงานศิลปะ ศิลปะในฐานะสื่อความคิด อารมณ์ คติความเชื่อ และการสะท้อนภาพสังคม วิธีการมองและชื่นชมผลงานศิลปะจากแง่มุมสุนทรียศาสตร์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างศิลปะกับมนุษย์และสังคม
- The significance of arts; the role of mankind as art creators; sources of inspiration; the evolution of art in the areas of visual arts, drama and music from the past to the present; unique characteristics of artworks, arts as an expression of mankind's ideas, emotions, beliefs and as a reflection of society, art appreciation from aesthetic perspectives and the interaction between art, mankind and society.
- 082 102 มนุษย์กับการสร้างสรรค์ (Man and Creativity) 3(3-0-6)**
- วิวัฒนาการของมนุษยชาติและบทบาทของมนุษย์ในการสร้างสรรค์ทั้งสิ่งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม ซึ่งเป็นรากฐานของความเจริญของสังคมมนุษย์ในด้านต่างๆ ที่สืบเนื่องจากโบราณสมัยมาถึงปัจจุบัน ปัจจัยที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์ กระบวนการสร้างสรรค์ ลักษณะและผลผลิตของการสร้างสรรค์ ตลอดจนผลกระทบต่อมนุษยชาติในแต่ละยุคแต่ละสมัย ทั้งนี้ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลในปริทัศน์ประวัติศาสตร์ และจากมุมมองของศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- The evolution of mankind; mankind's role in abstract and concrete creation which have been the foundations of human civilization from the past to the present; contributing factors, processes, characteristics and outputs of creativity and impacts on mankind in each period; analysis from the perspective of history and relevant disciplines.
- 082 103 ปรัชญากับชีวิต (Philosophy and Life) 3(3-0-6)**
- ความหมาย ความคิดและวิธีการทางปรัชญาอันเกี่ยวข้องกับชีวิต การแสวงหาความจริง ความรู้ คุณค่าทางจริยธรรมและความงาม การคิดอย่างมีเหตุผล การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาร่วมสมัย อันจะนำไปสู่การสร้างสำนึกทางจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม
- The significance of philosophy, concepts and philosophical methods related to life; the acquisition of truth, knowledge, ethical values and beauty; logical thinking and analysis of contemporary issues leading to ethical consciousness and social and personal responsibilities.

- 082 104 อารยธรรมโลก** **3(3-0-6)**
(World Civilization)
- ความหมายของคำว่า อารยธรรม รูปแบบและปัจจัยพื้นฐานที่นำไปสู่กำเนิดของอารยธรรม ความรุ่งเรืองและความเสื่อมของอารยธรรมสำคัญของโลกในแต่ละยุคสมัย กระบวนการสั่งสมความเจริญที่มาจากความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้จากประสบการณ์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอารยธรรมต่างๆ ทั้งในด้านวัฒนธรรมและจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นระบบการเมืองการปกครอง กฎหมาย วรรณกรรม ศิลปกรรม ปรัชญา ศาสนาและคติความเชื่อ ซึ่งยังคงมีคุณูปการต่อสังคมมนุษย์ในปัจจุบัน
- The significance of civilization; forms and fundamental factors leading to the origin of civilization, the glory and decline of world civilization in each period; the process of civilization accumulating from creativity and learning experience and material and spiritual interaction between civilizations related to politics and government, law, literature, art, philosophy, religions and beliefs benefiting present society.
- 082 105 อารยธรรมไทย** **3(3-0-6)**
(Thai Civilization)
- พื้นฐานและวิวัฒนาการของอารยธรรมไทย ภูมิหลังทางด้านประวัติศาสตร์ การสร้างสรรค์ ค่านิยม ภูมิปัญญาไทย และมรดกทางวัฒนธรรม โดยครอบคลุมภาษา วรรณกรรม ศิลปะ ศาสนา การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งผลกระทบของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและบทบาทของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ
- Foundations and evolution of Thai civilization with an emphasis on historical background, creativity, social value, folk wisdom and cultural heritage: language, literature, art, religion, politics and government, the economy and society; the effects of science and technology; the role of Thailand as a member of the international community.
- 082 106 ศิลปะสถาปัตยกรรมในประชาคมอาเซียน** **3(3-0-6)**
(Architecture and Related Art in ASEAN Community)
- การตั้งถิ่นฐานที่สัมพันธ์กับภูมิศาสตร์และระบบนิเวศน์ รูปแบบที่หลากหลายของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น คติความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม พัฒนาการทางสถาปัตยกรรม ศิลปะและมรดกทางสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้อง และสถาปัตยกรรมร่วมสมัยที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชาติในประชาคมอาเซียน
- The development of settlements in relation to geography and ecology. Examining different styles of vernacular architecture, in the context of belief, religion, and culture. The development of architecture, its related arts and architectural heritage. Contemporary architecture indicative of the identity of ASEAN countries.

- 082 107 **สมาธิเพื่อการพัฒนาชีวิต** 3(3-0-6)
(Meditation for Self-Development)
- ความหมายของการทำสมาธิ จุดประสงค์ วิธีการ ขั้นตอน จุดเริ่มต้นของการทำสมาธิ ลักษณะของการบริการและการทำสมาธิ ประโยชน์ของสมาธิ ลักษณะอาการต่อต้านสมาธิ และการนำสมาธิไปใช้ในชีวิตประจำวัน สมาธิกับการเรียนและการงาน ลักษณะ ขั้นตอน คุณสมบัติ ประโยชน์ของฌานและญาณ สิ่งที่ควรรู้เรื่องวิปัสสนา ความแตกต่างระหว่างสมถะกับวิปัสสนา แผนผังสมถะกับวิปัสสนา ชาวโลกกับวิปัสสนา
- Meanings, objectives, methods, and stages of meditation. The commencement of meditation, the characteristics, and benefits of recitation and meditation. Characteristics of anti-meditative states and the applications of meditation in daily life. Meditation for study and work, including the characteristics, stages, qualities, and benefits of Dhyana (contemplation) and jhana (awareness). Concepts of Vipassana (insight) and the differences between Samatha (serenity) and Vipassana, including diagrams of Samatha and Vipassana techniques. The relevance of Vipassana for global citizens.
- 082 108 **ศิลปะกับวัฒนธรรมทางการเห็น** 3(3-0-6)
(Art and Visual Culture)
- ผลผลิตทางวัฒนธรรมในด้านศิลปะ การออกแบบ และสถาปัตยกรรมจากปัจจัยของปรัชญา การเมือง สังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสังคมตะวันตก ผลกระทบจากการรับวัฒนธรรมทางการเห็นจากตะวันตกเข้ามาในสังคมไทย
- Cultural products in art, design and architecture as reflection of philosophy, politics, economics science and technology of western culture, effect of the adoption of Western visual culture on Thai society.
- 082 109 **ดนตรีวิจิตร** 3(3-0-6)
(Music Appreciation)
- องค์ประกอบของดนตรี ดนตรีไทยและต่างชาติ ผลงานของคีตกวีไทยและต่างประเทศที่สำคัญ การเปรียบเทียบลักษณะของดนตรีชาติต่างๆ รวมทั้งดนตรีพื้นบ้าน ลักษณะเฉพาะของดนตรีประจำชาติไทย ความสัมพันธ์ระหว่างคีตศิลป์กับศิลปะแขนงอื่น
- Elements of music, Thai and foreign music; works of important Thai and foreign composers; comparison of characteristics of music from different nations and folk music; unique characteristics of Thai music, and the relationship between music and other art forms.

082 110 ศิลปะการดำเนินชีวิตและทำงานอย่างมีความสุข 3(3-0-6)
(Art of Living and Working for Happiness)

การเรียนรู้เพื่อความเข้าใจชีวิตของตนเองและผู้อื่น บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตัวเองและสังคม หลักการทำงานร่วมกับผู้อื่น บุคลิกภาพและมารยาททางสังคม คุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตและการทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แนวทางการดำเนินชีวิตและการทำงานภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Studying in order to understand oneself and others. Roles and responsibility for oneself and community. Principles of cooperation. Personality and social manners. Morals and ethics in everyday life and work. Ways of living and working based on principles of sufficiency economy.

083 101 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 3(3-0-6)
(Man and His Environment)

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมและภูมินิเวศน์ โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของการอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตเพื่อให้เกิดความสมดุลแห่งธรรมชาติ ปัจจัยที่นำไปสู่ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และภูมินิเวศน์ ลักษณะและขอบเขตของปัญหาในปัจจุบัน แนวโน้มของปัญหาในอนาคตและผลกระทบต่อมนุษยชาติ ตลอดจนส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่สังคมแบบยั่งยืน

The relationship among humans, environment and geographical ecology; the harmonious relationship of living things with the balance of nature; factors leading to degradation of natural environment and geographical ecology; characteristics and scopes of present problems; trends of problems in the future, the effect of the problems on human race; enhancement and involvement in environmental management for the sustainable society.

083 102 จิตวิทยากับมนุษยสัมพันธ์ 3(3-0-6)
(Psychology and Human Relations)

ธรรมชาติของมนุษย์ในด้านพัฒนาการ พัฒนาการของชีวิตแต่ละช่วงวัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการ กระบวนการคิดและการรับรู้ตนเองและบุคคลอื่น ทศนคติและความพึงพอใจระหว่างบุคคล การสื่อสาร สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หลักการจูงใจและการให้กำลังใจ อารมณ์ การควบคุมอารมณ์และการจัดการความเครียด การพัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัวภาวะผู้นำ การทำงานเป็นหมู่คณะ การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตนและสร้างสรรค์คุณภาพชีวิต

Human nature focuses on development, developmental stages, contributing factors to the development, self-perception and perception of others, attitude, interpersonal satisfaction, communication and interpersonal relations, principle of motivating people, emotion, emotional control and coping with stresses, personality development, adjustment, leadership, teamwork, an application of psychology for self improvement and to create the quality of life.

083 103 หลักการจัดการ 3(3-0-6)
(Principles of Management)

ความหมาย นัยและความสำคัญของคำว่า การจัดการ ตลอดจนจุดประสงค์แนวคิดในเชิงปรัชญาและหลักการในเชิงทฤษฎีที่เอื้อต่อความสำเร็จในการดำเนินชีวิต การประกอบกิจการหรือภารกิจ ใดๆ ก็ตามของปัจเจกบุคคล องค์กรและสังคมให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ โดยครอบคลุมประเด็นว่าด้วยจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม การกำหนดนโยบายและการวางแผน พฤติกรรมองค์กร การจัดการองค์กร การบริหารทรัพยากร และการติดตามประเมินผล

Meanings and importance of the management. Purposes and principles of philosophical concepts in theoretical contributing to success in life. Operation or mission of individual; organizations and societies to be accomplished efficiently and effectively with ethics and social responsibility. Policy and planning; organisational behavior; organising; resource management and evaluation.

- 083 104 กีฬาศึกษา 3(2-2-5)
(Sport Education)
ความเป็นมาของกีฬา เรียนรู้ ฝึกฝน พัฒนาทักษะ เทคนิคกีฬา กฎระเบียบและกติกามารยาทของผู้เล่นและผู้ชม สมรรถภาพทางกาย การป้องกันอุบัติเหตุจากการเล่นกีฬา การปฐมพยาบาลเบื้องต้น รวมถึงบทบาทหน้าที่การเป็นนักกีฬาและผู้ชมที่ดี ประโยชน์ของกีฬาที่มีต่อการเสริมสร้างสุขภาพ โดยเลือกศึกษากีฬาสากล หรือกีฬาสมัยนิยมหนึ่งชนิดกีฬา
The history of sport education, learning, training, skills development, technical of sport, regulations and rules, etiquette of players and spectators, physical fitness, accident prevention of sport, first aid, the role of a good athlete and an audience, the benefits of sport to enhance wellness. A choice to study an international sport or contemporary sport.
- 083 105 การเมือง การปกครองและเศรษฐกิจไทย 3(3-0-6)
(Thai Politics, Government and Economy)
โครงสร้าง ระบบ และกระบวนการทางการเมือง การปกครองและเศรษฐกิจ พัฒนาการบทบาทของภาครัฐ ภาคประชาสังคม วิเคราะห์ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกลไกทางการเมือง การปกครองและเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศ ตลอดจนศึกษาผลกระทบของโลกาภิวัตน์ที่มีต่อระบบการเมือง การปกครองและเศรษฐกิจ
Structure, system and processes of Thai politics; government and the economy; the development of government and civil society's roles; analysis of the relationship between political mechanisms, government and the economy affecting national development; analysis of the impact of globalization on politics, government and economy.
- 083 106 ศิลปะการแสดงในอาเซียน 3(3-0-6)
(Performing Arts in ASEAN)
รูปแบบ เนื้อหา เอกลักษณ์ และบริบทของการก่อเกิดศิลปะการแสดงในประชาคมอาเซียน จุดร่วมในเชิงอัตลักษณ์ที่สะท้อนผ่านศิลปะการแสดง
Forms, content, uniqueness and context of the formation of performing arts in ASEAN countries; the shared identities reflected in performing arts.

- 083 107 **วิถีวัฒนธรรมอาเซียน** 3(3-0-6)
(Aspects of ASEAN Culture)
 การก่อเกิดของอาเซียนและประชาคมอาเซียน อัตลักษณ์ ความหลากหลาย และความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมของประเทศในประชาคมอาเซียน และการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของพลเมืองอาเซียน
 The formation of ASEAN and the ASEAN community; identities, diversities and the cultural relationship among ASEAN countries and their intercultural communication.
- 083 108 **วัฒนธรรมดนตรีอาเซียน** 3(3-0-6)
(ASEAN Music Culture)
 วัฒนธรรมดนตรีในประชาคมอาเซียน ประวัติศาสตร์และพัฒนาการดนตรีในพื้นที่วัฒนธรรมหลักของอาเซียน ทฤษฎีดนตรี เครื่องดนตรี วงดนตรี เพลงสำคัญ ศิลปินดนตรีอาเซียน ความสัมพันธ์ของดนตรีกับศิลปวัฒนธรรมแขนงต่างๆ สภาพปัจจุบันของดนตรีอาเซียน
 Musical culture in the ASEAN community; history and development of mainstream ASEAN music culture, music theories; musical instruments; ensembles; major songs and key ASEAN composers and musicians; the relationship between ASEAN music and other art forms; the present situation of ASEAN music.
- 083 109 **การใช้ชีวิตอย่างสร้างสรรค์** 3(3-0-6)
(Creative Living)
 ความคิดสร้างสรรค์และสุนทรียภาพในการดำเนินชีวิต ระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน ชุดความคิดต่างๆ ที่กำหนดแบบแผนการดำเนินชีวิต การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ภัททิบริโภคนิยม ปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ การบริโภคทรัพยากร การอยู่อาศัย ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จิตอาสา หน้าที่พลเมือง
 Creativity and aesthetics of individual, family and community life, including factors determining lifestyle. Examining sufficiency living, consumerism, basic factors and facilities in human living. Understanding resource consumption, inhabitation, social and environmental responsibility and civil duty.

- 083 110 กิจกรรมเพื่อชีวิตสร้างสรรค์** **3(3-0-6)**
(Activities for a Creative Life)
 ความหมายและความสำคัญในการพัฒนาตนเองของนักศึกษา คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ การปลูกฝังทัศนคติที่ดีของการเป็นพลเมืองโลก การสร้างเสริมจิตอาสา คุณธรรมจริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต การพัฒนาการทำงานเป็นทีม การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชีวิตโดยการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมพัฒนาในรูปแบบต่างๆ
 The meaning and importance of self-development for students. Desired graduate attributes and the cultivation of a positive attitude as a global citizen. The encouragement of volunteerism, morality, ethics and honesty. Teamwork development. Lifelong learning from student development activities.
- 083 111 ประสบการณ์นานาชาติ** **3(3-0-6)**
(International Experience)
 เนื้อหา: โดยความยินยอมของคณะกรรมการประจำคณะ/ นักศึกษาออกค่าใช้จ่ายเอง
 ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยการเดินทางและประสบการณ์ในต่างประเทศ การวางแผน และการเตรียมการเดินทาง ฝึกประสบการณ์ในมหาวิทยาลัย สถาบันทางวิชาการ หรือสถาบันอื่นในต่างประเทศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ/ มหาวิทยาลัย และเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ประวัติศาสตร์ ตลอดจนประชาชนของประเทศนั้นๆ
 The importance and objectives of integrated learning through travels and international experiences, including planning and preparation of trips, training for experience at a university, academic institute or other institutions in a foreign country as suggested by the Faculty of University. Knowledge and experience of language, culture, tradition and history gained from the chosen country.
- 083 112 หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม** **3(3-0-6)**
(Sufficiency Economy and Social Development)
 ความหมาย หลักการ แนวคิด ความสำคัญของหลักเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดการตระหนักที่ดีในวิถีการดำรงชีวิต
 Definitions, principles, concepts and significance of sufficiency economy. Case studies of royally-initiated projects related to sufficiency economy. Application of sufficiency economy principles to proper awareness in ways of life.

- 084 101 **อาหารเพื่อสุขภาพ** 3(3-0-6)
(Food for Health)
 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการอาหารของร่างกาย องค์ประกอบอาหาร สุขลักษณะของอาหารกับสุขภาพ อาหารที่ไม่ได้สัดส่วนกับโรค อุปนิสัยการรับประทานอาหารกับสุขภาพ ปัญหาโภชนาการ โรคจากโภชนาการ จากการปนเปื้อนของสารพิษในอาหารและบรรจุภัณฑ์ ความปลอดภัยด้านอาหารและการคุ้มครองผู้บริโภค
 Introduction to bodily needs of food; compositions of food; food hygiene and health; diet imbalanced with diseases; eating habits and health; nutritional problems and diseases; diseases from contamination of food preservatives and packaging; food safety and consumer protection.
- 084 102 **สิ่งแวดล้อม มลพิษและพลังงาน** 3(3-0-6)
(Environment, Pollution and Energy)
 ส่วนประกอบและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติ สาเหตุ ผลกระทบ และการจัดการมลพิษชนิดต่างๆ พลังงาน ผลกระทบจากการใช้พลังงานและการจัดการ
 Compositions and relationships of natural elements. Causes, impacts, and management of various types of pollutants. Energy. Impact and management of energy usage.
- 084 103 **คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร** 3(3-0-6)
(Computer, Information Technology and Communication)
 บทบาทและความสำคัญของคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปัจจุบัน แนวโน้มในอนาคต ความรู้พื้นฐาน การประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ การรักษาความมั่นคง กฎหมายและจริยธรรมที่เกี่ยวข้อง
 Roles and significance of computers, information technology, and communication in modern days. Future trends. Basic knowledge, creative applications, securities, laws, and ethics related to computer and information.
- 084 104 **คณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวัน** 3(3-0-6)
(Mathematics and Statistics in Everyday Life)
 เซต ระบบจำนวนจริง ตรรกวิทยา ความน่าจะเป็น ประเภทของข้อมูล สถิติพรรณนา เลขดัชนี ดอกเบี้ย ภาษีเงินได้ บัญชีรายรับ-รายจ่าย
 Real number systems. Logic. Probability. Type of data. Descriptive statistics. Index number. Interest. Income tax. Basic accounting.

- 084 105 **โลกแห่งเทคโนโลยีและนวัตกรรม** 3(3-0-6)
(World of Technology and Innovation)
 ปรัชญา แนวคิด และการสร้างสรรค์เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ ในปัจจุบันและอนาคต การพัฒนา การประยุกต์ใช้และการจัดการ บทบาทและผลกระทบจากการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ต่อชีวิต เศรษฐกิจและสังคม
 Philosophy, concepts and innovative technology and various innovation in the present and future. Development, application and management. Role and effect of developed technology and innovation on the life, economics and social.
- 084 106 **วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประชาคมอาเซียน** 3(3-0-6)
(Science and Technology in ASEAN Community)
 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อการพัฒนาประชาคมอาเซียนอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนในด้านสังคม เศรษฐกิจ ศิลปวัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การแลกเปลี่ยนความรู้ของนักวิทยาศาสตร์และนักเทคโนโลยีในประชาคมอาเซียน กิจกรรมการสื่อสารต่อสาธารณะและการสร้างสื่อประเภทต่างๆ เพื่อแสดงผลกระทบของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อชุมชน
 Science and technology for the creative and sustainable development of ASEAN community, with regards to society, economy, art, culture, education, public health environment. Examining community education resources for science and technology, and knowledge exchange between ASEAN scientists and technologists. Public communication activities, and the creation of media resources to demonstrate the impact of science and technology on the community.
- 084 107 **พลังงานในอาเซียน** 3(3-0-6)
(Energy in ASEAN)
 ความสำคัญของพลังงานและสิ่งแวดล้อม ประเภทของพลังงาน เทคโนโลยีการผลิตพลังงาน สถานการณ์และแนวโน้มการใช้พลังงานของอาเซียนและของโลก แหล่งพลังงานหมุนเวียนและพลังงานทางเลือกในอาเซียน ศักยภาพในการผลิตพลังงานในอาเซียน นโยบายด้านพลังงานในอาเซียน ภาวะโลกร้อน ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเนื่องจากการใช้พลังงาน
 Importance of energy and environment. Types of energy. Energy conversion technology. Situation and trend of energy use in ASEAN and in the world. Renewable and alternative energy resources in ASEAN. Potentials of energy production in ASEAN. Energy policies in ASEAN. Global warming. Environmental impacts due to energy use.

- 084 108 โลกและดาราศาสตร์ 3(3-0-6)
(Earth and Astronomy)
ความเป็นมาและความสำคัญของวิชาดาราศาสตร์ บรรยากาศโลก การพยากรณ์ทาง
อุตุนิยมวิทยา ปรากฏการณ์และสังเกตการณ์ทางดาราศาสตร์ ระบบสุริยะและกลุ่มดาวบน
ท้องฟ้า การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
History and importance of astronomy, the earth's atmosphere and
meteorological forecasting. Astrological phenomena and observation, the
solar system, constellations and application of this knowledge in everyday life.
- 465 251 หลักวาทการ 2(1-2-3)
(Principles of Speech)
ความรู้เกี่ยวกับการพูด หลักการพูด การพัฒนาบุคลิกภาพ การวิจารณ์การพูดและฝึก
ปฏิบัติการพูด ทั้งการพูดเป็นรายบุคคลและการพูดเป็นหมู่คณะ
Knowledge of speech, principles of speech, development of individual
personality, criticism of speech, and individual and group speaking practice.
- 466 221 ภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมการศึกษาและการบันเทิง 3(3-0-6)
(English through Edutainment)
การใช้ภาษาอังกฤษ ความตระหนักรู้ทางวัฒนธรรมด้านภาษาผ่านการร่วมกิจกรรม
เกี่ยวกับการศึกษาและการบันเทิงเพื่อให้ความสามารถการทำงานและเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่าง
สันติ
Use of the English language, awareness of language culture through
edutainment activities leading to the ability to work and live peacefully with
others.
- 466 222 ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ด้านงานอาชีพ 3(3-0-6)
(English for Occupational Purposes)
การใช้ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษสำหรับสื่อสารในสถานที่ทำงาน
และเพื่อพัฒนาวิชาชีพ
Use of English language skills, including listening, speaking, reading and
writing, for communication in workplace and for professional development.

- 467 253 **ชุมชนศึกษา** 2(2-0-4)
(Community Studies)
 ความรู้เกี่ยวกับชุมชนในด้านกายภาพ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง บุคคลสำคัญ ประชากรและสิ่งแวดล้อมตลอดจนปัญหาและการวางแผนเพื่อพัฒนาชุมชน
 มีการศึกษานอกสถานที่
 Knowledge about community in terms of physical, history, art and culture, economy, society, politics, government, important people, population and environment, including problems and plans for community development.
 Field trip required.
- หมวดวิชาเฉพาะ**
- 461 101 **หลักและระบบการจัดการศึกษา** 2(2-0-4)
(Principles and Systems of Educational Management)
 ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ ภาวะผู้นำทางการศึกษา การคิดอย่างเป็นระบบ วัฒนธรรมองค์กร มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร การติดต่อสื่อสารในองค์กร การบริหารจัดการชั้นเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา การทำงานเป็นทีม การจัดทำโครงการทางวิชาการ การจัดโครงการ ฝึกอาชีพ การจัดโครงการและกิจกรรม ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ และการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน
 Theories and principles of administration, educational leadership, systematic thinking, corporate culture, corporate human relations, intra-corporate communication, classroom management, educational assurance, teamwork, academic projects, vocational training projects, project works and activities, information system for administration and management, and education for community development.

463 201 จิตวิทยาการศึกษา 2(2-0-4)
(Educational Psychology)

ความเข้าใจในการปฏิบัติการ โดยนำหลักการทางจิตวิทยาพื้นฐาน จิตวิทยาพัฒนาการของมนุษย์ จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับเด็กพิเศษ ตลอดจนจิตวิทยาการศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพัฒนาการทางสมอง แบบการเรียนรู้ ศักยภาพและความถนัดของผู้เรียนโดยเน้นการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันและการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถใช้จิตวิทยาเพื่อความเข้าใจและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

Understanding of practice by the use of fundamental psychology, learning psychology, psychology for young learners with special needs, and educational psychology to arrange a learning environment appropriate for learners' level of brain development, learning styles, potentials and aptitudes with an emphasis on a particular learner's academic level and different fields of study in order to employ psychology to support the learner's maximum potential.

464 240 สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา 2(1-2-3)
(Statistics for Research in Education)

ธรรมชาติของสถิติ การเก็บรวบรวมข้อมูลทางการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยสำหรับการวิจัยทางการศึกษา และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว การหาความสัมพันธ์และการถดถอย การทดสอบด้วยสถิติไค – สแควร์ ที่ใช้กับการวิจัยทางการศึกษา

Nature of statistics, data collection for educational research, data analysis and presentation employing descriptive statistics, statistical testing of means for educational research, one-way analysis of variance, correlation and regression, chi – square test for educational research.

- 467 464 จริยศึกษา 3(2-2-5)
(Moral Education)
- ความหมาย ลักษณะ ขอบข่าย ที่มา ความสำคัญของค่านิยม จริยศาสตร์ และจริยธรรม องค์ประกอบของค่านิยม และหลักจริยธรรม ปัญหาทางจริยธรรม ทรรศนะของค่านิยมและจริยธรรมในบริบทศาสนา สิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม และความเป็นพลเมือง รูปแบบและวิธีการพัฒนาค่านิยมและจริยธรรม ตลอดจนจรรยาบรรณและฝึกปฏิบัติการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมและจริยธรรม
- มีการศึกษานอกสถานที่
- Meanings, characteristics, scope, background, importance of values, ethics and morals, components of values and morals; moral problems, attitudes of values and morals in contexts of religion, environments, society, culture, and citizenship; patterns and approaches to developing values and morals, and design and practice of cultivation of values and morals.
- Field trips required.
- 468 101 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา 3(2-2-5)
(Innovation and Information Technology for Education)
- หลักการ แนวคิด การออกแบบ การประยุกต์ใช้ และการประเมินสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร ปฏิบัติการออกแบบ สร้าง ประยุกต์ แหล่งเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร และประเมินสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้
- Principles, concepts, designs, application and evaluation of media and information technology innovation for learning; use of innovation and information technology for education; designing, creating, and applying learning resources and networks; Implementation and evaluation of media and information technologies for learning.

- 468 201 สื่อการศึกษา การจัดแหล่งเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ 2(1-2-3)
(Educational Media, Learning Sources and Learning Environment Management)

ความหมาย พัฒนาการ บทบาท คุณค่าของสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา หลักการเบื้องต้นในการเลือก การผลิต การใช้ และการบำรุงรักษาสื่อการศึกษา ทฤษฎี รูปแบบ และเทคนิคการจัดแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ปฏิบัติการออกแบบแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ รวมถึงออกแบบ และจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้กับการเรียนการสอน การออกแบบระบบสื่อการสอน ตลอดจนปฏิบัติการประเมินและนำผลไปใช้ในการปรับปรุงแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

Meanings, development, roles, and values of educational media and technology; basic principles in selecting, producing, using, and maintaining educational media; theories, patterns, and techniques of learning sources and learning environment management, and the use of learning sources for learning and teaching; design of educational media systems; practice of evaluation and implementation of products to improve learning sources and environment for overall learning.

- 469 100 การศึกษาตลอดชีวิต 3(3-0-6)
(Lifelong Education)

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต รวมถึงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาตลอดชีวิตและการจัดการศึกษาในชุมชน โดยเน้นการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย เครือข่ายการเรียนรู้ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รูปแบบการจัดการศึกษา ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ

Concepts of lifelong education including formal, non-formal, and informal education; learning process management following the concepts of lifelong education and education for community with an emphasis on non-formal and informal education, learning network, application of local wisdom, types of educational patterns according to National Education Act.

- 469 101 **การเรียนรู้ในผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ** 3(3-0-6)
(Learning in Adult and Aged)
 ความหมาย ความสำคัญ และพัฒนาการด้านสติปัญญา การเรียนรู้ บุคลิกภาพ ทักษะทางสังคม และบทบาทหน้าที่ทางสังคมของผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ทฤษฎีจิตวิทยาผู้ใหญ่ ความต้องการในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ การนำหลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยาผู้ใหญ่มาใช้ในการทำความเข้าใจและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ
 Meanings, importance and cognitive development, learning, personality, social skills, and the social roles of adults, theories of adult and aged psychology, concept of learning needs in adults, factors affecting learning of adult, the application of principles and theories on adult and aged psychology to analyst and support the adult and aged learners.
- 469 102 **การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับการพัฒนาที่ยั่งยืน** 3(3-0-6)
(Lifelong Learning and Sustainable Development)
 พัฒนาการแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษานอกระบบ การศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาผู้ใหญ่ แนวคิดหลักการ และเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวคิดและกลวิธีส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
 Development of lifelong learning concepts, non-formal education, continuing education and adult education, concepts, principles and goals of sustainable development, concepts and strategies to promote lifelong learning for sustainable development.
- 469 151 **การศึกษาตามอัธยาศัย** 2(2-0-4)
(Informal Education)
 เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามอัธยาศัย รูปแบบ ลักษณะและวิธีการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ที่จัดโดยองค์กรต่าง ๆ ทั้งของ รัฐ เอกชน บุคคล ชุมชน สื่อมวลชน และแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ การเชื่อมโยงการศึกษาตามอัธยาศัยกับการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ รวมทั้งการวิเคราะห์โครงสร้างในภาพรวมตามแนวคิดการศึกษาตลอดชีวิต
 Goals and objectives of informal education; patterns, characteristics, and management of informal education organized by government, private organizations, individuals, communities, mass media and other learning resources; the integration of informal education, formal education and non-formal education, structural analysis based on the concept of lifelong education.

- 469 170 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ (Learning Environment Management for Adults) 2(1-2-3)
- แนวคิดและหลักการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ ความสำคัญของการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ลักษณะของพัฒนาการทางอารมณ์ กายภาพ และสังคมที่สัมพันธ์กับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ วิธีการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ในบริบทหรือสถานการณ์ต่าง ๆ การประเมินผลที่เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ผู้ใหญ่
- มีการศึกษานอกสถานที่
- Concepts and principles of learning for adults; the importance of creating environment for learning; developmental characteristics, emotionally, physically, and socially relating to adult education management; appropriate learning methods and media for adult learning in different contexts or situations; appropriate evaluation for adult learning.
- Field trip required.
- 469 200 แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต (Community Learning Sources for Lifelong Education) 3(2-2-5)
- ลักษณะและประเภทของแหล่งเรียนรู้ในชุมชนแนวคิดและแนวทางในการศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต การใช้ประโยชน์และการจัดการแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การให้ประชาชนและองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
- มีการศึกษานอกสถานที่
- Characteristics and type of community learning sources; concepts and approaches to study on community learning sources for lifelong education; utilization and management of community learning sources for lifelong learning; promoting community people and organizations to participate in community learning sources development.
- Field trip required.

- 469 201 **เทคนิคการสอนผู้ใหญ่** 3(2-2-5)
(Techniques in Adult Teaching)
แนวคิด หลักการ ทฤษฎี เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ศาสตร์และศิลป์ในการสอนผู้ใหญ่
วิธีการสอนผู้ใหญ่รูปแบบต่างๆ ที่สอดคล้องกับจิตวิทยาและการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ การจัดทำ
แผนการจัดการเรียนรู้การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้และการประเมิน
เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ
มีการศึกษานอกสถานที่
Concepts, principles and theories of learning management; science and
art in teaching adults (Andragogy); methods of teaching adults according to
psychological and adult learning; designing learning plan; setting of learning
environment; implementation and evaluation of teaching techniques.
Field trip required.
- 469 202 **การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาบุคคล** 3(2-2-5)
(Lifelong Education for Personal Development)
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคคล ธรรมชาติการเรียนรู้และรูปแบบการ
เรียนรู้ การวิเคราะห์และการพัฒนาแผนการเรียนรู้ของบุคคล การเรียนรู้ด้วยตนเอง และสร้าง
นิสัยการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
Concepts, theories related to personal development; learning nature and
style; analyzing and develop personal learning plan; self-directed learning and
learning habit to become the lifelong learner.
- 469 203 **การบริหารและจริยธรรมสำหรับนักการศึกษาตลอดชีวิต** 3(3-0-6)
(Administration and Ethics for Lifelong Educators)
แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และระบบการบริหารภาวะผู้นำ มนุษย์สัมพันธ์ และ
วัฒนธรรมองค์กรจริยธรรมที่สำคัญของการเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่พึง
ประสงค์ บทบาทและหน้าที่ของผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับการพัฒนามนุษย์และ
สังคม และการสร้างความก้าวหน้าของผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนา
ศักยภาพของกลุ่มเป้าหมาย
Concepts, principles, theories and system of administration including
leadership, human relations and organization culture; significance of ethics for
lifelong learning facilitator; functions and roles of lifelong learning facilitators
on human and social development, progress and development on lifelong
education practitioners in order to improve the potential of target groups.

- 469 204 การวางแผนและพัฒนาโครงการการศึกษาตลอดชีวิต 3(2-2-5)
(Planning and Development in Lifelong Education Program)
แนวคิด หลักการ ขั้นตอนการวางแผนและการพัฒนาโครงการทางการศึกษาที่เหมาะสม
กับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย องค์กร และชุมชน รูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม
การเรียนรู้ การพัฒนาโครงการการศึกษา การวางแผนกลยุทธ์ การวางแผนชุมชน เพื่อส่งเสริมการ
เรียนรู้ตลอดชีวิต
มีการศึกษานอกสถานที่
Concepts, principles and approaches to planning and developing lifelong
education programs appropriate to needs of target groups, organizations and
communities; methods and activity patterns to promote learning; education
programs, strategic plans and community plans to promote lifelong learning.
Field trip required.
- 469 205 ปรัชญาและแนวคิดทางการศึกษาตลอดชีวิต 3(3-0-6)
(Lifelong Education Philosophy and Concepts)
แนวคิด หลักการและปรัชญาทางการศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษา
ตลอดชีวิตการวิเคราะห์และประยุกต์ปรัชญาทางการศึกษาตลอดชีวิตสู่การปฏิบัติในการศึกษาใน
ระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย แนวทางในการเทียบโอนประสบการณ์การ
เรียนรู้ของผู้เรียนในกลุ่มต่าง ๆ
Concepts, principles and philosophy of adult education, continuing
education and lifelong learning education; analysis and application of lifelong
educational philosophy in formal, non-formal and informal education; approaches
to transfer the experience of learners in various groups.
- 469 250 การศึกษาทางเลือก 2(2-0-4)
(Alternative Education)
เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาทางเลือกในฐานนวัตกรรมทางการศึกษาการ
จัดการศึกษาทางเลือกรูปแบบต่าง ๆ ที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กรเอกชนและชุมชน
เน้นการจัดการเรียนการสอนที่บ้าน และการศึกษาทางเลือกรูปแบบอื่น ๆ รวมทั้งการวิเคราะห์
การศึกษาทางเลือกเพื่อเชื่อมโยงกับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม
อัธยาศัย
Goals and objectives of alternative education as educational innovation,
various types of alternative education organize by individuals, families, groups,
organizations and communities, focusing on home school and other alternatives,
analysis of alternative education to integrate with it formal, non-formal and
informal education.

- 469 251 **การศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (Education for Special Target Group)** 2(1-2-3)
- ลักษณะและวิธีการจัดการศึกษานอกระบบสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการ เด็กเร่ร่อน ผู้ด้อยโอกาส ชาวเขา เกษตรกร กลุ่มเสี่ยง และอื่น ๆ ตัวอย่างการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และมีการสัมมนาในประเด็นดังกล่าว
- มีการศึกษานอกสถานที่
- Characteristics and methods of non-formal education management for special target groups; education for disables, street children, disadvantaged group, hill tribes, farmers, risk groups and other groups; case study and seminar on special target group issues.
- Field trip required.
- 469 252 **กระบวนการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (Creative Learning Processes)** 2(1-2-3)
- แนวคิด ทฤษฎีของการเรียนรู้ หลักการและกระบวนการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์กระบวนการของความคิดเชิงสร้างสรรค์ การจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความสร้างสรรค์ วิธีการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ ตัวอย่างการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
- มีการศึกษานอกสถานที่
- Concepts and theories of learning; principles and processes of creative learning; creative thinking processes; creative learning management and learning for creation; methods of learning to develop creative thinking skills; examples of creative learning activities from various learning sources.
- Field trip required.
- 469 253 **การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและแนวโน้มการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Social Change and Trends in Lifelong Learning)** 2(2-0-4)
- แนวคิดทางการศึกษาตลอดชีวิตที่สัมพันธ์ต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การพัฒนาเป็นสังคมทันสมัย การพัฒนาอุตสาหกรรม การพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมแห่งการเรียนรู้ และการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ จุดมุ่งหมายและรูปแบบของการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่าง ๆ แนวทางการนำหลักการหรือแนวคิดทางการศึกษาตลอดชีวิตไปใช้ในการจัดกิจกรรมในระดับปัจเจก กลุ่ม องค์กร ชุมชน และสังคม
- Concepts of lifelong education in relation to social change, modernization, industrialization, sustainable development learning society and creative economy development; goals and models of lifelong education for social actions; guidelines to apply lifelong education principles or concepts to design activities for individual, group, organization, community and society.

- 469 270 **กิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษาตลอดชีวิต** 2(1-2-3)
(Learning Activities in Lifelong Education)
 ความหมายและลักษณะเฉพาะของการศึกษาตลอดชีวิตรูปแบบและเทคนิควิธีในการจัดกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้และจัดกิจกรรมกับแหล่งเรียนรู้ เทคนิคการจัดการกลุ่มการเรียนรู้ในระดับต่างๆ และตามสภาพของผู้เรียนประเภทต่างๆ การพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
 มีการศึกษานอกสถานที่
 Meanings and characteristics of lifelong education; patterns and techniques in group learning activities and learning sources activities; techniques to manage groups of learners at various levels base on learners' styles; designing learning activities appropriate and consistent with needs of target groups.
 Field trip required.
- 469 271 **การฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** 2(1-2-3)
(Training for Human Resource Development)
 แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาความจำเป็นในการฝึกอบรม การเขียนโครงการการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการจัดฝึกอบรมการบริหารโครงการประเมินผลโครงการฝึกอบรมการเขียนรายงานการฝึกอบรม
 Concepts of human resource development; training for human resource development; training need assessment; project design in curriculum development; training techniques; project management; training program evaluation; report writing.
- 469 272 **การจัดการเรียนรู้ในงานอาสาสมัคร** 2(1-2-3)
(Learning Management in Voluntary Work)
 แนวคิดเกี่ยวกับงานอาสาสมัคร พัฒนาการของงานอาสาสมัครและขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมขององค์กรอาสาสมัครทั้งในประเทศและต่างประเทศ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงานอาสาสมัคร การจัดการเรียนรู้และการจัดการความรู้ในงานอาสาสมัคร
 Concepts in voluntary work; development of voluntary work and social movement processes of voluntary organizations in Thailand and abroad; learning management to improve skills in voluntary work; learning management and knowledge management in voluntary work.

- 469 273 การเรียนรู้ตลอดชีวิตในสังคมดิจิทัล (Lifelong Learning in Digital Society) 2(2-0-4)
 แนวคิด หลักการ และพัฒนาการของการศึกษาทางไกล แนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รูปแบบการจัดการศึกษาทางไกลเพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตในสังคมดิจิทัล และการใช้การศึกษาทางไกลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 มีการศึกษานอกสถานที่
 Concepts, principles and development of distance education; self-directed learning concept; models of distance education for developing work skill and life skill in digital society; using distance education to support lifelong learning.
 Field trip required.
- 469 280 ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการศึกษา (Local Wisdom for Education) 2(1-2-3)
 ลักษณะและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย ชุมทรัพย์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย แขนงต่าง ๆ การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น กระบวนการเรียนรู้ และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
 มีการศึกษานอกสถานที่
 Characteristics and importance of local wisdom of Thailand; various types of valued local wisdom; study of local wisdom; processes of learning and passing on the local wisdom; the use of local wisdom to establish learning networks and promoting participation in education management.
 Field trips required.
- 469 281 การศึกษาตลอดชีวิตกับการพัฒนาชุมชน (Lifelong Education and Community Development) 2(2-0-4)
 แนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน การเรียนรู้และการจัดการศึกษาในชุมชน การวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ และศักยภาพของชุมชน แนวคิดและแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน ลักษณะกิจกรรมและเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชน การประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน
 มีการศึกษานอกสถานที่
 Concepts and theories of community development; learning and education management in community; analysis of needs assessment and community potential; concepts and approaches to promote learning for community development, various activities and techniques for community development, evaluation of learning activities for community development.
 Field trip required.

469 282 เครือข่ายการเรียนรู้และการจัดการความรู้ 2(2-0-4)
(Learning Network and Knowledge Management)

แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายการเรียนรู้ การพัฒนาเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การใช้เครือข่ายการเรียนรู้เพื่อการศึกษตลอดชีวิต การพัฒนาและบริหารระบบความรู้ โดยเน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลและการจัดการความรู้ในองค์กรและชุมชน แนวทางการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาสากล ในการจัดการความรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้/องค์กรแห่งการเรียนรู้

มีการศึกษานอกสถานที่

Concepts of learning networks; development networks to promote learning, fostering learning network utilities for lifelong education; development and management of knowledge systems focusing on human resource development and knowledge management in organizations and communities; guidelines to promote local and global wisdom in knowledge management for lifelong education; to promote and support the community of practice/learning organization.

Field trip required.

469 300 การพัฒนาหลักสูตรทางการศึกษาตลอดชีวิต 3(2-2-5)
(Curriculum Development in Lifelong Education)

ปรัชญา แนวคิด และหลักการในการพัฒนาหลักสูตร แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรทางการศึกษาตลอดชีวิต โดยเน้นการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย องค์ประกอบ รูปแบบ วิธีการ ในการพัฒนาหลักสูตรทางการศึกษาตลอดชีวิต กระบวนการ การพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์ความต้องการ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การประเมินหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร

มีการศึกษานอกสถานที่

Philosophy, concepts and principles of curriculum development; fundamental concepts in lifelong education curriculum development focusing on non-formal education and informal education; components, models and methods of curriculum development in lifelong education; processes in curriculum development; needs assessment; local curriculum development; evaluating and revising curriculum.

Field trip required.

- 469 301 การวางแผนและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 3(2-2-5)
(Planning and Development in Human Resources)
 แนวคิด หลักการ และทฤษฎีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขั้นตอนการวางแผนและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรในองค์กร การวางแผนการพัฒนาและการประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงาน การหาความจำเป็นในการฝึกอบรมและพัฒนา การจัดทำแผนและดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แนวคิดการพัฒนาสายอาชีพ และแผนการสืบทอดตำแหน่ง
 มีการศึกษานอกสถานที่
 Concepts, principles and theories of human resources development; processes of planning and development in human resources; importance of personnel development in an organization; planning in development and evaluation of competency; need assessment in training and development; training plan designing and training implementation in human resources development; concepts of career development and succession planning.
 Field trip required.
- 469 302 การวิจัยในสาขาการศึกษาตลอดชีวิต 3(2-2-5)
(Research in Lifelong Education)
 แนวคิด หลักการ ทฤษฎีการวิจัยทางการศึกษาขั้นตอนในกระบวนการทำวิจัยระเบียบวิธีวิจัย การออกแบบการวิจัย การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การทำโครงการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย การนำผลการวิจัยไปใช้ จรรยาบรรณนักวิจัย การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและข้อจำกัดของการทำวิจัยในสาขาการศึกษาตลอดชีวิต
 มีการศึกษานอกสถานที่
 Concepts, principles and theories of research in education; steps in research processes; research methodology; research design; research to develop learning; the research project; writing research report; research application; research ethics; analyzing problem and the limitations of research in the field of lifelong education.
 Field trip required.

- 469 303 การประเมินโครงการทางการศึกษาตลอดชีวิต (Program Evaluation in Lifelong Education) 3(3-0-6)**
- ความหมายของการประเมินโครงการ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รูปแบบและเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาเครื่องมือวัดการเรียนรู้และประเมิน กระบวนการประเมินโครงการ และการกำหนดเกณฑ์ตัวชี้วัดของโครงการ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ การติดตามกำกับโครงการ และแนวทางในการเขียนรายงานการประเมินโครงการ
- Meanings of project evaluation; learning measurement and evaluation; the process of learning measurement and evaluation; patterns and techniques used to measure and evaluate learning; the development of learning measurement and evaluation tools; the process of project evaluation and development of project's indicators and criteria; qualitative and quantitative data analysis; monitoring program and guidelines to write the project evaluation report.
- 469 304 สัมมนาประเด็นทางการศึกษาตลอดชีวิต (Seminar on Lifelong Education Issues) 3(2-2-5)**
- หลักการสัมมนา การวิเคราะห์และการอภิปรายประเด็นหรือเนื้อหาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับการศึกษาตลอดชีวิต การจัดการศึกษาตลอดชีวิต รวมทั้งการเรียนรู้เกี่ยวกับสังคม ชุมชน กระบวนการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าประเด็นที่สนใจหรือเป็นปัญหาของสังคมในปัจจุบัน และมี การจัดสัมมนาตามหัวข้อที่กำหนด
- Principles of seminar; analysis and discussion of issues or contents related to lifelong education, lifelong education management and learning about society, community, learner, learning process; study on issue of interest or current social issues and seminars on assigned topics.
- 469 305 ภาษาอังกฤษสำหรับนักการศึกษาตลอดชีวิต (English for Lifelong Educators) 3(2-2-5)**
- ศัพท์เฉพาะทางการศึกษาตลอดชีวิตเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี รูปแบบ กระบวนการเรียนรู้ทางการศึกษาตลอดชีวิต การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาทางเลือก การศึกษาต่อเนื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาชุมชน และการพัฒนาสังคม
- Technical terms in lifelong education including concepts, theories, methods and learning processes in lifelong education, adult education, alternative education, continuing education, sustainable development, community development, and social development.

- 469 350 การศึกษาตลอดชีวิตเปรียบเทียบ (Comparative Study in Lifelong Education) 2(2-0-4)
- การวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดและระบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในประเทศต่าง ๆ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการจัดการศึกษาตลอดชีวิตทั้งในและต่างประเทศ ที่มีบริบทแตกต่างกัน โดยเน้นการศึกษาโครงการการศึกษาตลอดชีวิตของประเทศไทย และประเทศสมาชิกอาเซียน
- Comparative analysis of the concept and management system of lifelong education in various countries; problems and obstacles in the implementation of lifelong educational project management in Thailand and abroad with different contexts, focusing on lifelong educational projects in Thailand and ASEAN countries.
- 469 351 จิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) 2(2-0-4)
- ที่มา ความหมาย และคุณค่าของจิตตปัญญาศึกษา แนวคิดและหลักการสำคัญของจิตตปัญญาศึกษา วิธีการ กระบวนการ และการประเมินแบบจิตตปัญญาศึกษา การประยุกต์ใช้จิตตปัญญาศึกษาสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์
- Background, definitions and value of contemplative education; concepts and principles of contemplative education; methods, processes, and evaluation in contemplative education; application of contemplative education for lifelong learning and human development.
- 469 352 การศึกษารายบุคคล สาขาการศึกษาตลอดชีวิต (Individual Studies in Lifelong Education) 2(1-2-3)
- นักศึกษาเลือกศึกษาประเด็นที่น่าสนใจทางการศึกษาตลอดชีวิต ภายใต้การนิเทศของอาจารย์ที่ปรึกษา
- An Individual study under supervision advisors on selected issue lifelong education.

- 469 370 การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส 2(1-2-3)
(Education for the Disadvantaged)
แนวคิด หลักการจัดการศึกษา ลักษณะ วิธีการจัดการศึกษา และสถานการณ์ปัจจุบันของผู้ด้อยโอกาส นโยบาย มาตรการ และแนวทางการพัฒนาผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งกิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้ด้อยโอกาส ตัวอย่างการจัดกิจกรรมสำหรับผู้ด้อยโอกาส
มีการศึกษานอกสถานที่
Concepts, principles, characteristics, method of educational management and current situation of the disadvantaged; policies, measures and guideline to development of the disadvantaged and lifelong education activities for development of the disadvantaged; sample of activities for the disadvantaged.
Field trip required.
- 469 371 การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุ 2(1-2-3)
(Learning Management for Aged People)
ลักษณะของผู้สูงอายุ ศักยภาพ จิตวิทยาผู้ใหญ่ ปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เทคนิค วิธี และการประเมินผลการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุ
มีการศึกษานอกสถานที่
Characteristics of aged people, potentiality, psychology for adult; factors related to aged people learning; learning process development; methods, techniques and evaluation for the aged people learning management.
Field trip required.
- 469 372 การเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการเสริมสร้างพลัง 2(2-0-4)
(Lifelong Learning for Empowerment)
ความหมาย ความสำคัญ คุณลักษณะ การประเมินผล และผลลัพธ์ของการเสริมสร้างพลัง แนวคิด ทฤษฎีการเสริมสร้างพลังบุคคลและองค์กร วิธีการเสริมสร้างพลังบุคคล และการเสริมสร้างพลังระหว่างสมาชิกในชุมชน วิธีการเสริมสร้างพลังระหว่างผู้ร่วมงานในองค์กร
Meanings, significance, characteristic, assessment and outcome of empowerment; concepts, theories of individual and organization empowerment; approaches to empowerment individual and community members; approaches to empowerment among members in an organization.

- 469 373 การเรียนรู้จากประสบการณ์ผ่านการจัดทัศนศึกษา (Experiential Learning in Study Trip) 3(0-6-3)
 เนื้อหา : โดยความยินยอมของคณะกรรมการประจำคณะ/ นักศึกษาออกค่าใช้จ่ายเอง
 ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้จากประสบการณ์ผ่านการจัดทัศนศึกษา การประยุกต์ใช้ความรู้และหลักการในการวางแผนโครงการทัศนศึกษา และเรียนรู้จากประสบการณ์ในการจัดทัศนศึกษาในประเด็นที่สนใจ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ
 Importance and objectives of experiential learning through study trip management; applying knowledge and principle of planning in study trip project and arranging the study trip in specific issues under approval of faculty committee.
- 469 374 การเรียนรู้แบบปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ (Transformative Learning) 2(2-0-4)
 ที่มา ความหมาย และคุณค่าของการเรียนรู้แบบปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ แนวคิด หลักการ วิธีการ กระบวนการ และการประยุกต์ใช้การเรียนรู้แบบปรับเปลี่ยนมโนทัศน์
 Background, meanings, and value of transformative learning; concepts, principles, methods, processes and applying transformative learning.
- 469 380 การเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Lifelong Learning for Creative Economy) 2(2-0-4)
 แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเศรษฐกิจชุมชน การศึกษาสภาพและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ และศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายและชุมชน รวมทั้งแนวทางการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ลักษณะกิจกรรมและเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
 Concepts of creative economy, philosophy of sufficiency economy and community economies; study approach on situation and economic change, analysis of problems, needs assessment and potential of target groups and communities and guidelines, activities and techniques to apply lifelong education to promote creative economy.

- 469 381 การเรียนรู้ตลอดชีวิตในสังคมหลากหลายวัฒนธรรม (Lifelong Learning in Multi-Cultural Society) 2(2-0-4)
- หลักการและแนวทางศึกษาโครงสร้างทางสังคมและลักษณะของชุมชนต่าง ๆ ในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม สภาพการเรียนรู้และการจัดการศึกษาในระดับครอบครัว ชุมชน และองค์กร การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อใช้ในออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม
- Principles and approaches to study of social structure and community profiles in multi-cultural society; learning and education management at various levels of family, community and organization; problems and needs assessment to design appropriate learning management.
- 469 390 การให้คำปรึกษาในการบริการมนุษย์และสังคม (Counseling in Human and Social Services) 2(2-0-4)
- แนวคิดและหลักการให้คำปรึกษาในงานที่ให้บริการเพื่อการพัฒนาคนมนุษย์และสังคม รวมทั้งกระบวนการ เทคนิค และวิธีการให้คำปรึกษาที่จะนำไปสู่การส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของกลุ่มเป้าหมายให้มีศักยภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- Concepts and principles of counseling for human and social development; including processes, techniques and methods of counseling to provide the opportunity to learn and self development of target groups throughout their whole life in order to improve their potential and quality of life.
- 469 391 เทคนิคการพัฒนาทุนมนุษย์ (Techniques in Human Capital Development) 2(1-2-3)
- ความหมาย ความสำคัญ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการพัฒนาทุนมนุษย์ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เทคนิคการวางแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล การสอนงาน การเพิ่มปริมาณงาน การเพิ่มคุณค่าในงาน การมอบหมายงานโครงการ รวมถึงการศึกษาสภาพ ปัญหา และความจำเป็นในการพัฒนาทุนมนุษย์ การเลือกใช้วิธีการและเทคนิคในการพัฒนาทุนมนุษย์ และการประเมินผลการพัฒนาทุนมนุษย์โดยคำนึงถึงทุนทางปัญญา ทุนทางสังคม และทุนทางอารมณ์
- มีการศึกษานอกสถานที่
- Meanings, significance and concepts related to human capital development and global trend; techniques in individual development plan, coaching, job enlargement, job enrichment, job assignment, study context, problems and the significance of human capital development; approach and techniques of assessment to deal with human capital development; assessment of human capital development and awareness of intellectual capital, social capital and emotional capital.
- Field trip required.

469 392 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ 2(2-0-4)
(Human Resources Management)

ทฤษฎีและหลักการในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ กลยุทธ์ในการจัดการขององค์กร สภาพแวดล้อมขององค์กร นโยบายและการวางแผนองค์กร การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรมนุษย์ ขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบและขั้นตอนในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การวิเคราะห์งาน การวางแผนกำลังคน การสรรหา การคัดเลือก การฝึกอบรม การพัฒนา การประเมินผล และปัจจัยเกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เทคนิคการพยากรณ์ทรัพยากรมนุษย์เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนอาชีพ เส้นทางอาชีพสำหรับบุคคลในองค์กร การเคลื่อนย้ายกำลังคน การเตรียมกำลังคน

Theories and principles in human resource management; strategic management of the organization; environment, policy and planning of the organization; the action plan for human resources; job descriptions and processes for human resource management; work analysis, manpower planning, recruitment, selection, training, development, evaluation and related factors in human resources management; human resource forecasting techniques to be used in career planning; career path for individuals in organization; redeployment and manpower preparing.

469 400 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพสาขาการศึกษาตลอดชีวิต 6(0-12-6)
(Practicum in Lifelong Education)

เงื่อนไข : โดยความยินยอมของสาขาวิชา

การฝึกปฏิบัติงานในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในองค์กรหน่วยงานทั้งภาครัฐหรือภาคเอกชน จัดทำโครงการต่างๆเพื่อให้บริการการศึกษาตลอดชีวิตแก่องค์กร หน่วยงาน ชุมชนในทุกรูปแบบภายใต้การให้คำปรึกษาของอาจารย์นิเทศ ในการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพนี้นักศึกษาจะต้องทำการศึกษาองค์กร หน่วยงาน ชุมชน สรุปลงเป็นรายงานสรุปผลการฝึกปฏิบัติงานและบทเรียนจากโครงการบริการวิชาการที่เป็นประสบการณ์ตรงนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในรูปของการจัดสัมมนา

Practicum in lifelong education management in public or private organization; implement project to provide various patterns of lifelong education to organizations and communities; students are required to study the organization or community, report field experience results and lessons learned, results are presented and shared at the end of semester seminar.

3.2 ชื่อ สกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ลำดับ	ตำแหน่ง ชื่อ สกุล เลขประจำตัวประชาชน	คุณวุฒิ สาขา สถาบัน ปีที่สำเร็จการศึกษา	ภาระงานสอนเฉลี่ย(ชั่วโมง/ สัปดาห์/ปีการศึกษา)	
			ปัจจุบัน	ปรับปรุง
1.	ผศ.ดร.ภัทรพล มหาพันธ์	ค.ด. (การศึกษานอกระบบโรงเรียน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2545) ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์ (2542) ศษ.ม. (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัย รามคำแหง (2539) ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษา ต่อเนื่อง) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2532) ศษ.บ. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2530) ค.บ. (การศึกษาอรรุพนัย สังคมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2522)	12	12
2.	อ.ลิขสิทธิ์ พุฒเขียว	ค.ม. (การศึกษานอกระบบโรงเรียน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2555) ศษ.บ. (การศึกษาตลอดชีวิต) เกียรตินิยม อันดับ 1 มหาวิทยาลัยศิลปากร (2551)	8	14
3.	อ.ดร.พรรณภัทร ปลั่งศรีเจริญสุข	ค.ด. (การศึกษานอกระบบโรงเรียน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2560) ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2551) สส.บ. (สังคมสงเคราะห์) เกียรตินิยมอันดับ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2543)	9	15
4.	ผศ.ดร.ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์	Ph.D. (Higher and Adult Education) University of Missouri, Columbia, USA (1986) MA.AS. (Agrarian Studies) University of the Philippines, Philippines (1979) ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2518)	8	11

ลำดับ	ตำแหน่ง ชื่อ สกุล เลขประจำตัวประชาชน	คุณวุฒิ สาขา สถาบัน ปีที่สำเร็จการศึกษา	ภาระงานสอนเฉลี่ย(ชั่วโมง/ สัปดาห์/ปีการศึกษา)	
			ปัจจุบัน	ปรับปรุง
5.	อ.บุญมา เขียววิชัย	ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษา ต่อเนื่อง) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2530) BA.Ed. (Adult and Post-Secondary Education) University of Hull, UK (1985) ศษ.บ. (การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2518)	8	12

3.2.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ลำดับ	ตำแหน่ง ชื่อ สกุล เลขประจำตัวประชาชน	คุณวุฒิ สาขา สถาบัน ปีที่สำเร็จการศึกษา	ภาระงานสอนเฉลี่ย(ชั่วโมง/ สัปดาห์/ปีการศึกษา)	
			ปัจจุบัน	ปรับปรุง
1.	ผศ.ดร.ภัทรพล มหาจันทร์	ค.ด. (การศึกษานอกระบบโรงเรียน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2545) ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์ (2542) ศษ.ม. (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัย รามคำแหง (2539) ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษา ต่อเนื่อง) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2532) ศษ.บ. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2530) ค.บ. (การศึกษาอำนวยการ) สังคมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2522)	12	12
2.	อ.ลิขสิทธิ์ พุ่มเขียว	ค.ม. (การศึกษานอกระบบโรงเรียน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2555) ศษ.บ. (การศึกษาตลอดชีวิต) เกียรตินิยม อันดับ 1 มหาวิทยาลัยศิลปากร (2551)	8	14
3.	อ.ดร.พรรณนภัทร ปลั่งศรีเจริญสุข	ค.ด. (การศึกษานอกระบบโรงเรียน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2560) ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2551) สส.บ. (สังคมสงเคราะห์) เกียรตินิยมอันดับ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2543)	9	15

ลำดับ	ตำแหน่ง ชื่อ สกุล เลขประจำตัวประชาชน	คุณวุฒิ สาขา สถาบัน ปีที่สำเร็จการศึกษา	ภาระงานสอนเฉลี่ย(ชั่วโมง/ สัปดาห์/ปีการศึกษา)	
			ปัจจุบัน	ปรับปรุง
4.	ผศ.ดร.คิริบูล จงวุฒิเวศย์	Ph.D. (Higher and Adult Education) University of Missouri, Columbia, USA (1986) MA.AS. (Agrarian Studies) University of the Philippines, Philippines (1979) ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2518)	8	11
5.	อ.บุญมา เขียววิชัย	ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษา ต่อเนื่อง) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2530) BA.Ed. (Adult and Post-Secondary Education) University of Hull, UK (1985) ศษ.บ. (การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัย ศิลปากร (2518)	8	12

3.2.3 อาจารย์พิเศษ

ลำดับ	ตำแหน่ง ชื่อ สกุล เลขประจำตัวประชาชน	คุณวุฒิ สาขา สถาบัน ปีที่สำเร็จการศึกษา
1	ดร.กรรรัตน์ พิพัฒน์ผล	ศษ.ด. (การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์) มหาวิทยาลัย ศิลปากร (2557) ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง) มหาวิทยาลัยมหิดล (2542) ศศ.บ. (ภาษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2536)

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน)

รายวิชา 469 400 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพสาขาการศึกษาตลอดชีวิต 6(0-12-6) เป็นรายวิชาบังคับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาตลอดชีวิต

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

(1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ การมีวินัย ตรงต่อเวลา เคารพระเบียบขององค์กรและสังคม การยอมรับและเคารพในความแตกต่าง หลากหลาย และคุณค่าความเป็นมนุษย์ การมีความเสียสละ มีจิตสาธารณะ และคำนึงถึงส่วนรวม การยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ การมีความใฝ่รู้และเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานสาขาการศึกษาตลอดชีวิต

(2) ด้านความรู้ ได้แก่ การมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา จิตวิทยาชุมชน สำหรับการศึกษตลอดชีวิต การมีความรู้ ความสามารถในการออกแบบ และพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งการวิจัยทางการศึกษตลอดชีวิต การมีความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางการศึกษตลอดชีวิต

(3) ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ สามารถคิดแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออก และนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ และสามารถนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในศาสตร์ของสาขาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหา และพัฒนากลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้แก่ มีความไวในการรับรู้ ความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายด้วยความเข้าใจ และมีวุฒิภาวะทาง อารมณ์และสังคม การมีความเอาใจใส่ ดูแล รับฟังปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย มีส่วนช่วยเหลือและเื้อต่อการแก้ปัญหาความสัมพันธ์ในกลุ่มและระหว่างกลุ่มเป้าหมายอย่างสร้างสรรค์ และการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเป้าหมาย ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้นำและผู้ตามที่มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ สามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย เลือกใช้และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและงานที่ตนรับผิดชอบโดยใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การเขียน และการนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสม

(6) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบ หลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ รูปแบบกึ่งทางการ และรูปแบบไม่เป็นทางการอย่างสร้างสรรค์ การมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายอย่างมีนวัตกรรม และการมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษตลอดชีวิตอย่างบูรณาการ

4.2 ช่วงเวลา

ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาต้น

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

นักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพ เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 14-16 สัปดาห์ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติวิชาชีพในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ลักษณะการฝึกปฏิบัติภาคสนาม	จำนวนชั่วโมง
ฝึกทักษะปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการการศึกษตลอดชีวิต	10 – 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
ฝึกทักษะปฏิบัติงานด้านการบริการและประสานงานการศึกษาตลอดชีวิต	10 – 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
ฝึกทักษะปฏิบัติงานด้านการจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	10 – 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

รายวิชาที่กำหนดให้มีการทำโครงการหรืองานวิจัย ได้แก่ รายวิชา 469 352 การศึกษารายบุคคล สาขาการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งเป็นวิชาเอกเลือก

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

นักศึกษาเลือกศึกษาประเด็นที่น่าสนใจทางการศึกษาตลอดชีวิต ภายใต้การนิเทศของอาจารย์ที่ปรึกษา

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

(1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ ยอมรับและเคารพในความแตกต่าง หลากหลาย และคุณค่าความเป็นมนุษย์ มีความใฝ่รู้และเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานสาขาการศึกษาตลอดชีวิต

(2) ด้านความรู้ ได้แก่ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ แนวคิด ทฤษฎีในสาขาวิชาการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาคน ชุมชน องค์กร และสังคม และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา จิตวิทยาชุมชน สำหรับการศึกษาตลอดชีวิต

(3) ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ สามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและประเมินข้อมูลสารสนเทศ และแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานทางการศึกษาตลอดชีวิต รวมทั้งวินิจฉัยกลุ่มเป้าหมาย และการวิจัยวิจัยเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมาย สามารถคิดแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออก และนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ และสามารถนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในศาสตร์ของสาขาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้แก้ปัญหา และพัฒนากลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม

(4) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ สามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย เลือกใช้และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและงานที่ตนรับผิดชอบโดยใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม และสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การเขียน และการนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสม

(5) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายอย่างมีนวัตกรรม

5.3 ช่วงเวลา

สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป ทุกภาค

5.4 จำนวนหน่วยกิต

2 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

- (1) มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการให้นักศึกษา
- (2) มีการกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา
- (3) อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาในการเลือกหัวข้อและกระบวนการศึกษาค้นคว้า
- (4) มีตัวอย่างโครงงาน/วิจัยให้ศึกษา

5.6 กระบวนการประเมินผล

- (1) ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดหัวข้อ และเกณฑ์/มาตรฐานการประเมินผลรายวิชา
- (2) ประเมินผลจากความก้าวหน้าในการทำโครงงาน/งานวิจัย จากรายงานที่ได้กำหนดรูปแบบการนำเสนอตามระยะเวลา
- (3) ผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองตามแบบฟอร์ม
- (4) ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแบบฟอร์ม
- (5) ผู้สอนและผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกัน
- (6) ผู้เรียนนำเสนอผลการศึกษาและรับการประเมินโดยผู้สอนประจำรายวิชาทุกคนซึ่งเข้าร่วมฟังการนำเสนอผลการศึกษา
- (7) ผู้ประสานงานรายวิชานำคะแนนทุกส่วนเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ประจำวิชาทุกคน ผ่านคณะกรรมการหลักสูตร

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาดูแลชีวิต นอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและในภาคปฏิบัติการทางการศึกษาดูแลชีวิตแล้ว ยังต้องเป็นบัณฑิตที่มีความใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเอง มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีทักษะในการพัฒนาตนเองให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีความรอบรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและในภาคปฏิบัติการทางการศึกษาดูแลชีวิตบัณฑิตต้องมีบุคลิกภาพเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีทักษะในการพัฒนาตนเองให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพและใส่ใจสังคม โดยมีกลยุทธ์หรือกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะข้างต้น ดังนี้

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
1. มีบุคลิกภาพเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้	จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรโดยมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้ารายกลุ่มและบุคคลตามความสนใจ ทั้งค้นคว้าจากในเอกสาร ตำราและจากสถานที่จริง และให้ความสำคัญกับพัฒนาความสามารถในการตั้งคำถาม การคิด วิเคราะห์ การแลกเปลี่ยน และการนำเสนอ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ กับเหตุการณ์สำคัญหรือกรณีศึกษาที่น่าสนใจ
2. มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีทักษะในการพัฒนาตนเองให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง	มอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้ารายกลุ่มและบุคคล ศึกษาในชุมชน ในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ฝึกปฏิบัติวิชาชีพสาขาการศึกษาดูแลชีวิต มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการบริการวิชาการและโครงการทำนุบำรุงต่าง ๆ ของภาควิชาฯ โดยให้ความสำคัญกับการนำหลักการทางทฤษฎีและประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง และมีภาวะผู้นำและเข้าใจบทบาทการเป็นสมาชิกที่ดีในกลุ่ม
3. มีจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และใส่ใจสังคม	จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งจากศึกษารณีสตัวอย่าง และการเรียนรู้จากปฏิบัติจริง เช่น การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาและทำความเข้าใจชุมชน หน่วยงาน หรือองค์กรนั้น เพื่อทำความเข้าใจ ปัญหาและวิเคราะห์ความต้องการทางการศึกษาและจัดทำโครงการที่ตอบสนองกับชุมชน สังคมนั้นได้ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบต่อเคารพกฎระเบียบขององค์กรและสังคมเป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่เป็นไปเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคม โดยมีความสำนึกในตน เข้าใจผู้อื่น เข้าใจโลกมีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะ

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
4. มีความคิดสร้างสรรค์	จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียนภาคปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การอภิปรายกลุ่ม การสัมมนา การทำกรณีศึกษา การเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การศึกษาดูงาน เป็นต้น รวมทั้งกำหนดให้นักศึกษาต้องพัฒนาโครงการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์และมีวิสัยทัศน์ที่นำไปสู่การสร้างสรรค์ที่เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ชุมชนที่ออกไปฝึกปฏิบัติวิชาชีพ

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

2.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.1.1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) มีวินัย เคารพกฎระเบียบขององค์กรและสังคม
- 2) ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบ
- 3) มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 4) มีความสำนึกในตน เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก
- 5) มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะ
- 6) สามารถแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี โดยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม

2.1.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

- 1) อธิบายให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการมีวินัย การเคารพกฎระเบียบ การมีจิตสำนึกที่ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซึ่ให้เห็นโทษของการทุจริต
- 2) กำหนดกฎเกณฑ์และข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในการเรียนการสอนร่วมกันเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีวินัย เช่น การเข้าห้องเรียน การส่งงาน และการอยู่ร่วมกันในหมู่คณะ
- 3) ปลุกฝังเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณธรรม จริยธรรม โดยสอดแทรกและยกตัวอย่างจากเรื่องี่อ่านในชั้นเรียน รวมทั้งจากข่าวสารและสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น
- 4) ให้นักศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญของการซื่อสัตย์ในงานค้นคว้า และตักเตือนนักศึกษาให้เห็นข้อเสียของการลอกเลียนผลงานของผู้อื่น รวมถึงสอนวิธีการที่ถูกต้องในการอ้างอิงผลงานของผู้อื่น
- 5) ยกตัวอย่างเพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญของการมีสำนึกในตนเอง การเข้าใจผู้อื่นและการเข้าใจโลก
- 6) ส่งเสริมให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่มเพื่อสาธารณะ จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน/องค์กรภายนอก

2.1.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

- 1) ประเมินจากการเข้าชั้นเรียนและส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ตรงเวลา ความซื่อสัตย์ในการสอบ

2) ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ในชั้นเรียน เช่น การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ การมีส่วนร่วมและการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

3) ประเมินจากการตรวจผลงาน กระดาษคำตอบและงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย

4) ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นและทัศนคติต่าง ๆ ในการสอบ

5) ประเมินจากกิจกรรม/โครงการ

2.1.2. ด้านความรู้

2.1.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

1) มีความรอบรู้ มีโลกทัศน์และวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล

2) มีความใฝ่รู้ และสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

3) สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และพัฒนาสังคม

2.1.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

1) บรรยายเนื้อหาความรู้ ฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ ตลอดจนกระตุ้นให้คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ภายในชั้นเรียน

2) ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายโดยให้ความรู้ด้านหลักการ/ทฤษฎี และเน้นการปฏิบัติ ตลอดจนการประยุกต์ในสถานการณ์ต่าง ๆ

3) อาจจัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยการเชิญวิทยากรบรรยาย พิเศษ หรือศึกษาดูงาน

4) แนะนำตำราและส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอก ห้องเรียนในประเด็นต่าง ๆ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

2.1.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

1) ประเมินผลตามสภาพจริง จากแบบฝึกหัด แบบทดสอบ การสอบ รายงาน การปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

2) ประเมินจากผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ

3) ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายในชั้นเรียน

2.1.3. ด้านทักษะทางปัญญา

2.1.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1) มีความคิดสร้างสรรค์

2) มีทักษะการคิด และสามารถวางแผนอย่างเป็นระบบ

3) รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ปัญญา

2.1.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1) ให้นักศึกษาฝึกใช้ความคิดสร้างสรรค์นำเสนอเป็นงานเขียน เรียงความ และฝึกพูดในโอกาสต่าง ๆ

2) กระตุ้นให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์จากสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่ปรากฏใน หนังสือเรียนและในชีวิตประจำวัน

3) จัดกิจกรรมการสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในการอภิปราย

4) กระตุ้นให้นักศึกษารู้จักตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบ

2.1.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1) ประเมินจากการทำแบบฝึกหัด การสอบ รายงานและการฝึกพูดหรือการอภิปรายในชั้นเรียน

2) ประเมินจากการสังเกตพัฒนาการ พฤติกรรมในชั้นเรียน

3) ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นในการอภิปราย

2.1.4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.1.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1) มีความเข้าใจพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม

2) มีภาวะการเป็นผู้นำ และเข้าใจบทบาทการเป็นสมาชิกที่ดีในกลุ่ม

3) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

4) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

2.1.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1) บรรยายชี้ให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2) ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการทำงานเป็นกลุ่ม

3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน

4) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึกภาวะการเป็นผู้นำและผู้ตาม

2.1.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1) ประเมินจากผลงานที่เป็นผลมาจากการทำงานกลุ่ม การพูดนำเสนอตามกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย

2) ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมจากการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ในชั้นเรียน

3) ประเมินจากการสังเกตการทำงานร่วมกันของนักศึกษาในห้องเรียน ในการร่วมกลุ่ม

2.1.5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1.5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) มีความสามารถในการสื่อสารและใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) มีความสามารถในการใช้และรู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

3) มีความสามารถวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการจัดการข้อมูล

2.1.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) จัดกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ และพัฒนาทักษะในการสื่อสาร
- 2) แนะนำสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนด้วยตนเองนอกเวลา
- 3) แนะนำการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการค้นข้อมูลสารสนเทศอย่างมีระบบ
- 4) กำหนดหัวข้อองค์ความรู้ให้นักศึกษาค้นคว้าและนำเสนอ

2.1.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) ประเมินจากแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และการฝึกปฏิบัติ
- 2) ประเมินจากการนำเสนอความคิด รายงาน
- 3) ประเมินจากการดูการอ้างอิง บรรณานุกรม

2.1.6. ด้านศิลปะและการสร้างสรรค์

2.1.6.1 ผลการเรียนรู้ด้านศิลปะและการสร้างสรรค์

- 1) ตระหนักและชื่นชมในคุณค่าและความงามของศิลปะและวัฒนธรรมของไทยและสากล
- 2) มีความรู้ ความเข้าใจ และสืบสานภูมิปัญญา
- 3) มีวิสัยทัศน์ที่นำไปสู่การสร้างสรรค์

2.1.6.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านศิลปะและการสร้างสรรค์

- 1) สอดแทรกและชี้ให้เห็นถึงคุณค่าและความงามของศิลปะและวัฒนธรรมระหว่างการสอน
- 2) ให้นักศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมต่างชาติจากเนื้อหาที่ปรากฏในตำราเรียน
- 3) ให้นักศึกษาตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาไทยด้านการใช้และการสร้างสรรค์ภาษา
- 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม/ชมการแสดงต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายและน่าสนใจ หรือศึกษาจากศิลปวัตถุหรือสถานที่จริง
- 5) เชิญผู้รู้ทางภูมิปัญญาไทยท้องถิ่นมาบรรยายเสริม
- 6) สอนเนื้อหาทางด้านการสร้างสรรค์ที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในปัจจุบัน

2.1.6.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านศิลปะและการสร้างสรรค์

- 1) ประเมินจากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตลอดทั้งภาค
- 2) ประเมินจากการสังเกตการที่นักศึกษามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และอภิปราย ในชั้นเรียน
- 3) ประเมินจากการนำเสนอความคิด จากรายงานที่นักศึกษานำเสนอ

2.2 หมวดวิชาเฉพาะ

หลักสูตรได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ 6 ด้าน โดยบูรณาการผลการเรียนรู้ในหมวดวิชาเฉพาะ ซึ่งได้แก่วิชาชีพครูและวิชาเอกเข้าด้วยกัน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ดังนี้

2.2.1 คุณธรรม จริยธรรม

2.2.1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) มีวินัย ตรงต่อเวลา เคารพระเบียบขององค์กรและสังคม
- 2) ยอมรับและเคารพในความแตกต่าง หลากหลาย และคุณค่าความเป็นมนุษย์
- 3) มีความเสียสละ มีจิตสาธารณะ และคำนึงถึงส่วนรวม
- 4) ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ
- 5) มีความใฝ่รู้และเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานสาขาการศึกษาตลอดชีวิต

2.2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) อธิบายให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการมีวินัย การเคารพกฎระเบียบ การมีจิตสำนึกที่ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซึ่ให้เห็นโทษของการทุจริต
- 2) กำหนดกฎเกณฑ์และข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในการเรียนการสอนร่วมกันเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีวินัย เช่น การเข้าห้องเรียน การส่งงาน และการอยู่ร่วมกันในหมู่คณะ
- 3) ปลุกฝังเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณธรรม จริยธรรม โดยสอดแทรกและยกตัวอย่างจากเรื่องี่อ่านในชั้นเรียน รวมทั้งจากข่าวสารและสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น
- 4) เรียนรู้ผ่านกระบวนการศึกษาวิเคราะห์จากกรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง บุคคลต้นแบบ เพื่อแลกเปลี่ยนและสะท้อนความคิดและผลการเรียนรู้ของรายบุคคลและรายกลุ่ม
- 5) เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง เช่น การทำกิจกรรมกลุ่ม การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือองค์กรภายนอก การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2.2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) ประเมินจากการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย และการเข้าร่วมกิจกรรมความซื่อสัตย์ในการสอบ
- 2) ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ การมีส่วนร่วม พร้อมเพรียงของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
- 3) ประเมินจากการตรวจผลงาน ชิ้นงาน และข้อสอบที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย
- 4) ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นและทัศนคติต่าง ๆ ในการสอบ
- 5) ประเมินจากกิจกรรม/โครงการ

2.2.2 ความรู้

2.2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ แนวคิด ทฤษฎีในสาขาวิชาการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนามนุษย์ ชุมชน องค์กร และสังคม
- 2) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา จิตวิทยาชุมชน สำหรับการศึกษตลอดชีวิต

- 3) มีความรู้ ความสามารถในการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งการวิจัยทางการศึกษาตลอดชีวิต
- 4) มีความรู้และความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาสำหรับการจัดการเรียนรู้ทางการศึกษาตลอดชีวิต
- 5) มีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางการศึกษาตลอดชีวิต

2.2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) ใช้การเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การสัมมนา และเทคนิคการสอนอื่น ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นหลักการทางทฤษฎี และประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าของความรู้ทางการศึกษาตลอดชีวิต
- 2) จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยศึกษานอกสถานที่ หรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่อง ตลอดจนการฝึกปฏิบัติประสบการณ์วิชาชีพ
- 3) แนะนำตำราและส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนในประเด็นต่าง ๆ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

2.2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) ประเมินผลตามสภาพจริง จากแบบฝึกหัด แบบทดสอบ การสอบ รายงาน การปฏิบัติงานการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และการฝึกปฏิบัติประสบการณ์วิชาชีพ
- 2) ประเมินจากผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ
- 3) ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายในชั้นเรียน

2.2.3 ทักษะทางปัญญา

2.2.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) สามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและประเมินข้อมูลสารสนเทศ และแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานทางการศึกษาตลอดชีวิต รวมทั้ง วิจัยกลุ่มเป้าหมาย และการวิจัยวิจัยเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมาย
- 2) สามารถคิดแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออก และนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์
- 3) มีความเป็นผู้นำในการคิดพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีวิสัยทัศน์
- 4) สามารถนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในศาสตร์ของสาขาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหา และพัฒนากลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม

2.2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) ใช้การเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การอภิปรายกลุ่มการสัมมนา การทำกรณีศึกษา การเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

- 2) กระตุ้นให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์จากสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอนและในชีวิตประจำวัน
- 3) จัดกิจกรรมการสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตั้งคำถาม แสวงหาคำตอบ และมีส่วนร่วมในการอภิปราย
- 4) จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยการศึกษาจากสถานที่ หรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่อง ตลอดจนการฝึกปฏิบัติประสบการณ์วิชาชีพ

2.2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) ประเมินผลตามสภาพจริง จากแบบฝึกหัด แบบทดสอบ การสอบ รายงาน การปฏิบัติงานการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และการฝึกปฏิบัติประสบการณ์วิชาชีพ
- 2) ประเมินจากการสังเกตพัฒนาการพฤติกรรมในชั้นเรียน
- 3) ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นในการอภิปราย

2.2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.2.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายด้วยความเข้าใจ และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม
- 2) มีความเอาใจใส่ ดูแล รับฟังปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย มีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาความสัมพันธ์ในกลุ่มและระหว่างกลุ่มเป้าหมายอย่างสร้างสรรค์
- 3) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเป้าหมาย ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้นำและผู้ตามที่มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านสังคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

2.2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) บรรยายชี้ให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานที่ต้องประสานงานกับผู้อื่น
- 3) จัดกิจกรรมที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน และกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- 4) จัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ภาคปฏิบัติที่ส่งเสริมให้ทำงานเป็นกลุ่ม และการแสดงออกของภาวะผู้นำในหลากหลายสถานการณ์เช่น การทำงานกลุ่ม การสัมมนา การนำเสนอ ผลงานที่สะท้อนถึงความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น สังคมและวิชาชีพ

2.2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ

ความรับผิดชอบ

- 1) ประเมินจากผลงานที่เป็นผลมาจากการทำงานกลุ่ม การพุดนำเสนอองานตามกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย
- 2) ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมจากการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ในชั้นเรียน

3) ประเมินจากการสังเกตการทำงานร่วมกันของนักศึกษาในห้องเรียน ในการ
รวมกลุ่ม

2.2.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2.5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) สามารถในการวิเคราะห์ เข้าใจและสรุปความคิดรวบยอดของข้อมูล
สารสนเทศทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติหรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูดหรือภาษาเขียน
- 2) สามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย เลือกใช้
และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและงานที่ตนรับผิดชอบโดยใช้
เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม
- 3) สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การเขียน
และการนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสม

2.2.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้หลักทาง
คณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์ และแปลความหมายข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ และพัฒนา
ทักษะในการสื่อสาร
- 3) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เลือกและใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบและวิธีการในการค้นข้อมูลสารสนเทศอย่างมีระบบ
- 4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการ
เลือกเทคโนโลยีสารสนเทศ และฝึกทักษะการสื่อสารด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้ฟังและเนื้อหาที่
นำเสนอ

2.2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) ประเมินผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกหัด แบบ
ประเมิน และการฝึกปฏิบัติ
- 2) ประเมินจากการนำเสนอความคิดและรายงาน ความสามารถในการอธิบาย
ถึงข้อจำกัด เช่น เหตุผลในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือในการอภิปราย การศึกษากรณี
ตัวอย่าง
- 3) ประเมินจากรายงาน ชิ้นงาน โดยประเมินจากการอ้างอิง บรรณานุกรม

2.2.6 ทักษะการจัดการเรียนรู้

2.2.6.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

- 1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่
เป็นทางการ รูปแบบกึ่งทางการ และรูปแบบไม่เป็นทางการ อย่างสร้างสรรค์
- 2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย
อย่างมีนวัตกรรม

3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษาตลอดชีวิตอย่างบูรณาการ

2.2.6.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

1) ใช้การเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การอภิปรายกลุ่ม การสัมมนา การทำกรณีศึกษา การเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

2) จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง เช่น ศึกษานอกสถานที่ เชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่อง พัฒนาและจัดทำโครงการ ฝึกปฏิบัติประสบการณ์วิชาชีพ

2.6.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

1) ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาจากการสะท้อนความคิดสรุป และนำเสนอผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2) ประเมินความเข้าใจของนักศึกษาโดยอาจารย์ด้วยรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน รายงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ โครงการที่นักศึกษานำเสนอ การนำเสนอรายงานในชั้นเรียน

3) ประเมินรายวิชาฝึกปฏิบัติประสบการณ์วิชาชีพ โดยผู้บริหาร อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศ

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - 1.1 มีวินัย เคารพกฎระเบียบขององค์กรและสังคม
 - 1.2 ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบ
 - 1.3 มีความซื่อสัตย์สุจริต
 - 1.4 มีความสำนึกในตน เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก
 - 1.5 มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะ
 - 1.6 สามารถแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี โดยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม
2. ด้านความรู้
 - 2.1 มีความรอบรู้ มีโลกทัศน์และวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล
 - 2.2 มีความใฝ่รู้ และสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
 - 2.3 สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และพัฒนาสังคม
3. ด้านทักษะทางปัญญา
 - 3.1 มีความคิดสร้างสรรค์
 - 3.2 มีทักษะการคิด และสามารถวางแผนอย่างเป็นระบบ
 - 3.3 รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ปัญญา
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
 - 4.1 มีความเข้าใจพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม
 - 4.2 มีภาวะการเป็นผู้นำ และเข้าใจบทบาทการเป็นสมาชิกที่ดีในกลุ่ม
 - 4.3 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
 - 4.4 มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 5.1 มีความสามารถในการสื่อสารและใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 5.2 มีความสามารถในการใช้และรู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม
 - 5.3 มีความสามารถวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการจัดการข้อมูล
6. ด้านศิลปะและการสร้างสรรค์
 - 6.1 ตระหนักและชื่นชมในคุณค่าและความงามของศิลปะและวัฒนธรรมของไทยและสากล
 - 6.2 มีความรู้ ความเข้าใจ และสืบสานภูมิปัญญา
 - 6.3 มีวิสัยทัศน์ที่นำไปสู่การสร้างสรรค์

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)
 ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ฉบับปี พ.ศ. 2559)

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม						2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			6. ศิลปะและการสร้างสรรค์		
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3
กลุ่มวิชาภาษา																						
081 101 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	●	●	●	○	○	○	●	●	●	●	●	○	○	○	●	●	●	○	○	○	●	○
081 102 ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	●	●	●	○	○	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○
081 103 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ	●	●	●	○	○	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์																						
082 101 มนุษย์กับศิลปะ	●	●	●	○			●	○	○	●	○	●	○			●	●	○		●	●	○
082 102 มนุษย์กับการสร้างสรรค์	●	●	●		○		●	●	●	●	○	●	●	●	●		●	○		●	●	○
082 103 ปรัชญากับชีวิต	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○
082 104 อารยธรรมโลก	●	●	●	●			●	○			○	○	●	○			○			○		
082 105 อารยธรรมไทย	●	●	●	●	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○		●	●	○
082 106 ศิลปะสถาปัตยกรรมในประชาคมอาเซียน	●	●	●	○	○	○	●	●	●	●	●	○	○	○	●	●	●	○	○	○	●	○
082 107 สมาธิเพื่อการพัฒนาชีวิต	●	●	●	○	○	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○
082 108 ศิลปะกับวัฒนธรรมทางการเห็น	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○
082 109 ดนตรีวิจิตร	●	●	●	○	○	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○
082 110 ศิลปะการดำเนินชีวิตและทำงานอย่างมีความสุข		●				○			●			●	●				●					●

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)
 ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ฉบับปี พ.ศ. 2559)

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม						2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			6. ศิลปะและการสร้างสรรค์		
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์																						
083 101 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	●	○	○	○	●	●	●	○	●	●	○	●	●	○	○	●	○	●	●	●	●	○
083 102 จิตวิทยากับมนุษย์สัมพันธ์	●	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●	●	●	●	●	●	●				○	●
083 103 หลักการจัดการ		○	○		○		○	○	●		●				○	●		○				○
083 104 กีฬาศึกษา	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	○	●	●	○	○	○	●	●	●
083 105 การเมือง การปกครองและเศรษฐกิจไทย	●	●	○	●	○	○	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	●	●				
083 106 ศิลปะการแสดงในอาเซียน	●	●	●	○			●	●			●	●			○	●	●			●	●	○
083 107 วิถีวัฒนธรรมอาเซียน	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	○	○
083 108 วัฒนธรรมดนตรีอาเซียน	●	●	●	○			●	●			●	●			○	●	●			●	●	○
083 109 การใช้ชีวิตอย่างสร้างสรรค์	●	●	●	●	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○		●	○	●
083 110 กิจกรรมเพื่อชีวิตสร้างสรรค์	●	●	○		●			●	○	●	●		●	○	●	○	○			○		○
083 111 ประสบการณ์นานาชาติ	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	○	○
083 112 หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม	●	○	○				○		●	○		●			●		●				●	

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)
 ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ฉบับปี พ.ศ. 2559)

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม						2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			6. ศิลปะและการสร้างสรรค์		
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์																						
084 101 อาหารเพื่อสุขภาพ		○							●			●				○	●					
084 102 สิ่งแวดล้อม มลพิษและพลังงาน			●				●					○				○		●				○
084 103 คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	○	●	○		○	○	○	○	●	○	○	●	○		●	○	○	●	○			○
084 104 คณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวัน	○	○	○	○		○	○	●	●		●	●	○		○	○	○	○	●			○
084 105 โลกแห่งเทคโนโลยีและนวัตกรรม	●	●	●	○	○	○	●	●	●	●	●	●	○		○	●		●				
084 106 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประชาคมอาเซียน		○					●					●		○			●					○
084 107 พลังงานในอาเซียน	●	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	○	○			
084 108 โลกและดาราศาสตร์		○					●					●		○			●					○
ศึกษาทั่วไปที่กำหนดโดยคณะศึกษาศาสตร์	รายวิชาศึกษาทั่วไปของคณะศึกษาศาสตร์																					
465 251 หลักวาทการ	●	●	○	●		○	○	●	●	○	●	○	○		○	●	●	●			○	●
466 221 ภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมการศึกษาและการบันเทิง	●	○		○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	●	○		○	○	●
466 222 ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ด้านงานอาชีพ	●	○		○	○	○	●	●	●	○	●	○	●	●	○	●	●	○		○	○	●
467 253 ชุมชนศึกษา	●	●	●	○	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●

หมวดวิชาเฉพาะ

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - 1.1 มีวินัย ตรงต่อเวลา เคารพระเบียบขององค์กรและสังคม
 - 1.2 รับรู้และเห็นคุณค่าของการเคารพในความแตกต่างหลากหลายของความเป็นมนุษย์
 - 1.3 รับรู้และเห็นคุณค่าของการกระทำต่าง ๆ ที่คำนึงถึงผลกระทบต่อส่วนรวม
 - 1.4 สามารถปฏิบัติตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ
 - 1.5 มีความใฝ่รู้และเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานสาขาการศึกษาตลอดชีวิต
2. ด้านความรู้
 - 2.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ แนวคิด ทฤษฎีในสาขาวิชาการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาคน ชุมชน องค์กร และสังคม
 - 2.2 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา จิตวิทยาชุมชน สำหรับการศึกษตลอดชีวิต
 - 2.3 มีความรู้ ความสามารถในการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งการวิจัยทางการศึกษาตลอดชีวิต
 - 2.4 มีความรู้และความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาสำหรับการจัดการเรียนรู้ทางการศึกษาตลอดชีวิต
 - 2.5 มีความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางการศึกษาตลอดชีวิต
3. ด้านทักษะทางปัญญา
 - 3.1 สามารถคิดค้นหาค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและประเมินข้อมูลสารสนเทศ และแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานทางการศึกษาตลอดชีวิต รวมทั้งวินิจฉัยกลุ่มเป้าหมาย และการวิจัยเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมาย
 - 3.2 สามารถจัดการเรียนรู้และแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นระหว่างจัดการเรียนรู้ได้
 - 3.3 สามารถแสดงความเป็นผู้นำในการคิดพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีวิสัยทัศน์
 - 3.4 สามารถนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในศาสตร์ของสาขาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหา และพัฒนากลุ่มเป้าหมายได้
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
 - 4.1 สามารถรับรู้และตอบสนองความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายด้วยความเข้าใจ และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม
 - 4.2 มีความเอาใจใส่ ดูแล รับฟังปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย มีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาความสัมพันธ์ในกลุ่มและระหว่างกลุ่มเป้าหมายอย่างสร้างสรรค์
 - 4.3 มีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเป้าหมาย ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้นำและผู้ตามที่มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 5.1 สามารถวิเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอดของข้อมูลสารสนเทศทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติหรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูดหรือภาษาเขียน
 - 5.2 สามารถใช้ดุลยพินิจในการประมวลผล แปลความหมาย เลือกใช้และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและงานที่ตนรับผิดชอบโดยใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม
 - 5.3 สามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร ทั้งการพูด การเขียน และการนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้
 - 6.1 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ รูปแบบกึ่งทางการ และรูปแบบไม่เป็นทางการ อย่างสร้างสรรค์
 - 6.2 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายอย่างมีนวัตกรรม
 - 6.3 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษาตลอดชีวิตอย่างบูรณาการ

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

หมวดวิชาเฉพาะ

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ทักษะทาง ปัญญา				4. ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ			5. ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และ การใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ			6. ทักษะ การจัดการ เรียนรู้		
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	1	2	3
461 101 หลักและระบบการจัดการศึกษา					●	●	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	●	●	●	●	●	○	○
463 201 จิตวิทยาการศึกษา	○			●		○	●	●			○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	
464 240 สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา	●	●			○			●			●						○	●	●	○			
467 464 จริยศึกษา	●				○	○	●	○			●			○	●	●	○			○		○	
468 101 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา				○	●			○	●		○			●			○	○	○	●	○	○	○
468 201 สื่อการศึกษา การจัดแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้				○	●		○	●			○			●		○		○	●	○	○	○	
469 100 การศึกษาตลอดชีวิต		●		○		●					●					○	○		○	○	○	○	
469 101 การเรียนรู้ในผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ		○	○	●	○		●				●			○	○		○	●				○	
469 102 การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับการพัฒนาที่ยั่งยืน	○	●	○	○	○	●			○			○			●	○	○		○		○	○	
469 151 การศึกษาตามอัธยาศัย		●			●			●					●		○			○				○	
469 170 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่	○	●		○				●						●		○		○					●
469 200 แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต		○	●	○		○	○	●			●			○			○		●		●	○	○
469 201 เทคนิคการสอนผู้ใหญ่		○		●	○		○	●					●				○			○		●	○
469 202 การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาบุคคล	●	○	○			●	○	○				○	●			●		●					●

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

หมวดวิชาเฉพาะ

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ทักษะทาง ปัญญา				4. ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ			5. ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และ การใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ			6. ทักษะ การจัดการ เรียนรู้		
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	1	2	3
469 203 การบริหารและจริยธรรมสำหรับนักการศึกษาตลอดชีวิต	○	○	●	●	○	○	●					●	●		○	○	○		○	○	○		
469 204 การวางแผนและพัฒนาโครงการการศึกษาตลอดชีวิต		○	○	○		○		●	○		○	●	○			○			○		○	○	●
469 205 ปรัชญาและแนวคิดทางการศึกษาตลอดชีวิต	●			○		●	○	○	○	○	●			○	●					○			●
469 250 การศึกษาทางเลือก		●				●						●			●				○		●		
469 251 การศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ		●		○		●		○	○			●		○	●				○		●		
469 252 กระบวนการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์		○			●		○	●		○			●	○		○			○			●	
469 253 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและแนวโน้มการเรียนรู้ตลอดชีวิต		●	○	○	○	●			○			○	●	○			○	○					○
469 270 กิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษาตลอดชีวิต		○			●	○		●			○			●		○		○				●	
469 271 การฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	●	○		○		●		○		○	○			●	○			●			●		
469 272 การจัดการเรียนรู้ในงานอาสาศาสตร์			●	○	○	●		○		○				●			○			○			○
469 273 การเรียนรู้ตลอดชีวิตในสังคมดิจิทัล		●				●		○	○	○			●			●			○		●		
469 280 ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการศึกษา		●		○			○	●	○					●		○	○		○		●		○
469 281 การศึกษาตลอดชีวิตกับการพัฒนาชุมชน		●	○	○			○	●				●		○			○		○	○	○		○
469 282 เครือข่ายการเรียนรู้และการจัดการความรู้		●		○		●	○	○	○			●		○		○	○	○	○	○		○	●
469 300 การพัฒนาหลักสูตรทางการศึกษาตลอดชีวิต	○	○		●		○		○	●	○	●			○		○		○		○	○	○	●

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

หมวดวิชาเฉพาะ

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ทักษะทางปัญญา				4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			6. ทักษะการจัดการเรียนรู้			
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
469 301 การวางแผนและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	●	○		○	○	●		○		○	●			○	●		○	○		○		○	○	●
469 302 การวิจัยในสาขาการศึกษาตลอดชีวิต	○			●	○	○		●		○	●			○			●	●	○			○	○	
469 303 การประเมินโครงการทางการศึกษาตลอดชีวิต	○	○		●	○	○		○		●	●			○	○				○				○	
469 304 สัมมนาประเด็นทางการศึกษาตลอดชีวิต	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○		●	●	○	●		○	○	○			
469 305 ภาษาอังกฤษสำหรับนักการศึกษาตลอดชีวิต	○				●	●					●			○			○	●	○	●				
469 350 การศึกษาตลอดชีวิตเปรียบเทียบ		○		○	●	●	○	○			●	○		○			○	○	○	●		○	○	
469 351 จิตตปัญญาศึกษา		●		○	○	○	●	○			○			●	○	○		○	●		○		○	○
469 352 การศึกษารายบุคคล สาขาการศึกษาตลอดชีวิต	○	○		●	○	●	○				○	●		○	○		○		●	○		○		○
469 370 การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส		●	○	○		○	○	●		○	●			○	○	○			○	○		○	○	●
469 371 การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้สูงวัย		●		○		●	○	○		○	●			○	○	○		●		○		○	○	●
469 372 การเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการเสริมสร้างพลัง		●				○	●	○		○				●	○	○				○				○
469 373 การเรียนรู้จากประสบการณ์ผ่านการจัดทัศนศึกษา	●	○		○	○	●		○		○	●			○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●
469 374 การเรียนรู้แบบปรับเปลี่ยนมโนทัศน์		●		○		○	●	○		○	○			●	○		●	○		○		○		○
469 380 การเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์	○	○		○	●	○	○	●		○		●		○	○		●	○	○		○	○		○
469 381 การเรียนรู้ตลอดชีวิตในสังคมหลากหลายวัฒนธรรม		●		○	○	●		○		○	●		○	○		○	○	○	○	○	○	○	○	

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

หมวดวิชาเฉพาะ

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ทักษะทางปัญญา				4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			6. ทักษะการจัดการเรียนรู้		
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	1	2	3
469 390 การให้คำปรึกษาในการบริการมนุษย์และสังคม	○	●	○	○		●	●	○			○			●	○	●			○	○	●		○
469 391 เทคนิคการพัฒนาทุนมนุษย์	○	●		○	○	○	○	●		○		○	●	○			●	○	○		○		○
469 392 การจัดการทรัพยากรมนุษย์	●	○		○		●	○					●	○				○	○					●
469 400 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพสาขาการศึกษาตลอดชีวิต	○	○	●	○	○	○	○	●		○		○	○	●	○	○	○		○	●	○	○	●

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผลและการประเมินผลการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พ.ศ. 2551 (ภาคผนวก ก) และ/หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลัง

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับผิดชอบกระบวนการทวนสอบมาตรฐานการวัดผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละรายวิชาทวนสอบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา กำหนดให้มีระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา แบ่งเป็น

1) การทวนสอบระดับรายวิชา มีการประเมินและวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในระดับรายวิชาตามลักษณะเฉพาะที่กำหนดในรายวิชานั้น ๆ ประเมินความสัมพันธ์ของข้อสอบกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ มีการตรวจสอบผลการให้คะแนนกับข้อสอบ รายงาน โครงการงานและอื่น ๆ ที่ผู้เรียนได้รับมอบหมาย และวิเคราะห์การกระจายของระดับคะแนนในกลุ่ม โดยอาจารย์หรือคณาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และนำเสนอ แผนการสอนและผลการประเมินผ่านที่ประชุมภาควิชาฯ รวมทั้งกำหนดให้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในระดับรายวิชาโดยนักศึกษาและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ประมวลการสอน รายละเอียดรายวิชา

2) การทวนสอบระดับหลักสูตร โดยมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ รายงานผล และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา จัดให้มีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรหลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตร อาจดำเนินการดังนี้

1) การสำรวจภาวการณ์มีงานทำของบัณฑิต
2) การสำรวจความเห็นของผู้ใช้บัณฑิต โดยการสัมภาษณ์หรือการส่งแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้น ๆ ในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ เช่นปีที่ 1 ปีที่ 3 เป็นต้น

3) การประเมินจากสถานศึกษาอื่น โดยการส่งแบบสอบถามหรือสอบถามระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ของบัณฑิตที่จะจบการศึกษาและเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้น ๆ

4) การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งสาขาอื่น ๆ ที่กำหนดในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

5) ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มาประเมินหลักสูตรหรืออาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนักศึกษาในการเรียน และคุณสมบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา

6) พิจารณาผลงานของนักศึกษาที่วัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น จำนวนรางวัลทางสังคม จำนวนกิจกรรมการกุศลเพื่อสังคมจำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์ต่อสังคม เป็นต้น

7) การประเมินของนักศึกษาปัจจุบัน ในแง่ของความเหมาะสมของหลักสูตร และวิธีการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาต่าง ๆ

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

1) ต้องสอบได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 131 หน่วยกิต และต้องสอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของทุกรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2.00

2) เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พ.ศ. 2551 (ภาคผนวก ก) และ/หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลัง และเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และ/หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลัง

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

(1) มีการปฐมนิเทศให้คำแนะนำแก่อาจารย์ใหม่ให้มีความรู้ความเข้าใจนโยบายของมหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต และหลักสูตรการศึกษาตลอดชีวิต

(2) จัดให้อาจารย์ใหม่สอนร่วมกับอาจารย์ประจำวิชาที่สอนอยู่เดิม เพื่อศึกษาเทคนิค และกลยุทธ์ที่ใช้ในการสอน

(3) สนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ใหม่ได้มีโอกาสเข้าร่วมการอบรม การสัมมนา การประชุมทางวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

1) จัดให้มีการประชุมเพื่อทบทวน ประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ทุกปีการศึกษา

2) เพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการวัดประเมินผลให้

ทันสมัย

3) ส่งเสริมให้อาจารย์เพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

4) พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการความรู้ด้าน การศึกษาตลอดชีวิตที่ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ ชุมชน สังคม

2) ส่งเสริมให้อาจารย์มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยผ่านการทำวิจัยสายตรงในสาขาวิชา สนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ หรือการลาเพิ่มพูนประสบการณ์

3) ส่งเสริมให้อาจารย์ทำผลงานทางวิชาการและขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

4) ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ

5) จัดหาแหล่งทุนสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยและเผยแพร่ให้คณาจารย์ทราบ

6) สนับสนุนให้คณาจารย์เข้าร่วมกลุ่มทางการวิจัยในระดับคณะและมหาวิทยาลัย

7) สนับสนุนให้คณาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐาน

เพื่อให้หลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี จึงมีการบริหารจัดการหลักสูตรในรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์/มาตรฐาน	การดำเนินงาน	การประเมินผล
1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวนอย่างน้อย 5 คน	การตรวจสอบคุณวุฒิ คุณสมบัติ อาจารย์ให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ทั้งเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ จำนวน 5 คน	รายชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 5 คน
2. คุณวุฒิและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์พิเศษ	ตรวจสอบคุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์พิเศษให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน	คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์พิเศษ
3. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	กำหนดรอบระยะเวลาการปรับปรุงหลักสูตร ทุก 5 ปี โดย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดกรอบเวลา และกรอบการปรับปรุงหลักสูตร	หลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา คุรุสภา และผู้ใช้บัณฑิต

2. บัณฑิต

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาตลอดชีวิต ได้กำหนดคุณภาพและคุณลักษณะของบัณฑิต ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) ซึ่งครอบคลุมผลการเรียนรู้ 6 ด้านคือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทาง ปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะการจัดการเรียนรู้

เกณฑ์/มาตรฐาน	การดำเนินงาน	การประเมินผล
1. คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	การติดตามผลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตมีคะแนนในระดับไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5
2. การได้งานทำของผู้สำเร็จการศึกษา	การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จศึกษา ที่ได้งานทำหรือมีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำภายในระยะเวลา 1 ปีนับจากวันที่สำเร็จการศึกษาเมื่อเทียบกับ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้น	บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีงานทำหรือมีกิจการของตนเองทุกคน (ยกเว้น ศึกษาต่อ เกณฑ์ทหารอุปสมบท)

3. นักศึกษา

การประกันคุณภาพหลักสูตรในองค์ประกอบด้านนักศึกษา เริ่มดำเนินการตั้งแต่ระบบการรับนักศึกษา การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา ดังนี้

เกณฑ์/มาตรฐาน	การดำเนินงาน	การประเมินผล
3.1 การรับนักศึกษา 1. การรับนักศึกษา 2. การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา	หลักสูตรมีระบบและกลไกการรับนักศึกษา ดังนี้ 1) กำหนดจำนวนและคุณสมบัติของนักศึกษา 2) ประชาสัมพันธ์และรับสมัคร 3) ดำเนินการจัดสอบและประกาศผลสอบ 4) นักศึกษารายงานตัว 5) จัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่โดยคณะ และสาขาวิชา 6) การทดสอบความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ 7) ประเมินและสรุปบทวนกระบวนการรับนักศึกษา 8) นำแนวปฏิบัติที่ดีด้านกระบวนการรับนักศึกษาไปปรับใช้ ในการวางแผนรับนักศึกษาครั้งต่อไป	1. นักศึกษามีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด 2. ความพร้อมของนักศึกษาที่จะศึกษาในหลักสูตร และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมที่แตกต่าง
3.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา 1. การควบคุมการดูแลให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาปริญญาตรี	หลักสูตรมีระบบและกลไกการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา ประกอบด้วย ระบบและกลไกการควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการและการแนะแนวแก่นักศึกษาในหลักสูตร 1) แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา 2) อาจารย์ที่ปรึกษากำหนดเวลาในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษากำหนดชั่วโมงในการเข้าพบ (Office hours) 3) สรุปผลการให้คำปรึกษา 4) ประเมินอาจารย์ที่ปรึกษาโดยนักศึกษา 5) ประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตร นำผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและแบบบันทึกการให้คำปรึกษาเพื่อนำพัฒนาปรับปรุงกระบวนการส่งเสริมพัฒนานักศึกษา	นักศึกษาเรียนอย่างมีความสุข และมีทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในอนาคตและสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตร
2. กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	หลักสูตรมีระบบและกลไกตามขั้นตอนต่อไปนี้ 1) ให้นักศึกษาทำแบบสำรวจความต้องการเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และผลการปฏิบัติงานจาก มคอ.7 มาสรุปหาแนวทางการออกแบบกิจกรรม 2) ประชุมออกแบบกิจกรรมและโครงการแบ่งเป็น 2 แนวทาง คือ (1) กิจกรรมและโครงการภายใต้แผนการจัดกิจกรรมเพื่อ	จำนวนกิจกรรมและรายวิชา (มคอ. 3) ที่เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

เกณฑ์/มาตรฐาน	การดำเนินงาน	การประเมินผล
	<p>ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และ (2) สอดแทรกกิจกรรมส่งเสริมใน มคอ.3 อย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 วิชา</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) ประเมินผล 4) ทบทวนการดำเนินงาน ปรับปรุงแผนดำเนินงาน 5) นำแนวปฏิบัติที่ดีมาดำเนินการตามวงจร PDCA 	
<p>3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา</p> <p>1. การคงอยู่ของนักศึกษา</p>	<p>หลักสูตรมีระบบและกลไกการรายงานผลการคงอยู่ของนักศึกษา ตามขั้นตอนต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การรายงานตัวและการปฐมนิเทศระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะฯ 2) จัดทำแฟ้มประวัตินักศึกษา 3) สำรองการคงอยู่ของนักศึกษาเป็นรายปีการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสำรองการคงอยู่ของนักศึกษาทุกปีการศึกษา 4) สรุปผลและรายงานผลการคงอยู่ของนักศึกษาต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร 5) รายงานผลการคงอยู่ของนักศึกษาต่อคณะฯ 	<p>จำนวนนักศึกษาที่คงอยู่ในหลักสูตรทุกปีการศึกษา</p>
<p>2. การสำเร็จการศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สรุปผลการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาทุกปีการศึกษา 2. ศึกษาปัจจัยที่มีต่อการสำเร็จการศึกษาเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงในปีการศึกษาต่อไป 	<p>นักศึกษาสำเร็จการศึกษาทุกคน</p>
<p>3. ความพึงพอใจต่อการบริหารงานของหลักสูตรและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา</p>	<p>ระบบและกลไกการความพึงพอใจต่อการบริหารงานของหลักสูตรและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษามีการดำเนินงานตามขั้นตอนต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ปฐมนิเทศนักศึกษาระดับคณะฯ และระดับหลักสูตร แนะนำช่องทางการแสดงความคิดเห็นและข้อร้องเรียนกับนักศึกษา (กล่องรับความคิดเห็นและข้อร้องเรียน / ระบบออนไลน์ต่าง ๆ / อ.ที่ปรึกษา ฯ) 2) ตรวจสอบความคิดเห็นและข้อร้องเรียน (ทุกภาคการศึกษา) เพื่อนำเข้าที่ประชุม (ยกเว้นกรณีเร่งด่วน) 3) ประชุมเพื่อพิจารณาแก้ไขข้อร้องเรียน 4) ติดตามผลและสำรวจความพึงพอใจต่อการบริหารของหลักสูตร ติดตามผลและแจ้งผลการแก้ไขข้อร้องเรียนต่อนักศึกษา 5) สำรองความพึงพอใจต่อการบริหารงาน 	<p>ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการบริหารงานหลักสูตรและจัดการข้อร้องเรียนในระดับไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5</p>

เกณฑ์/มาตรฐาน	การดำเนินงาน	การประเมินผล
	ของหลักสูตรปีการศึกษาละ 1 ครั้ง 6) สรุปผลและสังเคราะห์ปัญหาเพื่อวางแผนการป้องกันการเกิดซ้ำ	

4. อาจารย์

องค์ประกอบด้านอาจารย์ เริ่มดำเนินการตั้งแต่การบริหารและพัฒนาอาจารย์ คุณภาพอาจารย์ และ ผลลัพธ์ที่เกิดกับอาจารย์ จะพิจารณาได้จากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

มาตรฐาน/เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์ 1. ระบบการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร	ระบบและกลไกการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร 1) วางแผนการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร 2) เสนอแผนการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร 3) ขออนุมัติแผนการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร 4) ขออนุมัติกรอบอัตราอาจารย์ประจำหลักสูตร (กรณีไม่มีกรอบอัตรา) 5) ขออนุมัติแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร 6) ประเมินผลการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร	อาจารย์ที่มีคุณสมบัติ คุณวุฒิตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. ระบบการบริหารอาจารย์ประจำหลักสูตร	ระบบการบริหารอาจารย์ประจำหลักสูตร มีการดำเนินการดังนี้ 1) ประชุมเพื่อวางแผนดำเนินการบริหารอาจารย์ประจำหลักสูตรและงบประมาณ 2) สำนวจความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านต่างๆ ของอาจารย์ประจำหลักสูตร 3) อาจารย์ทำรายงานผลการพัฒนาเสนอ คณะกรรมการบริหารงานหลักสูตร 4) ทางสาขาวิชานำผลที่ได้มาเข้าที่ประชุมเพื่อสรุปผลและวางแผนในการพัฒนาในปีต่อไป	แผนการบริหารอาจารย์ประจำหลักสูตร
3. ระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตร	ระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรมีกระบวนการดังนี้ 1) การวางแผนงบประมาณและแนวทางการพัฒนาอาจารย์ในแผนปฏิบัติงานของสาขาวิชา 2) สำนวจความต้องการในการพัฒนา	แผนส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตร

มาตรฐาน/เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
	<p>ตนเอง</p> <p>3) ให้อาจารย์ส่งแผนการพัฒนาดตนเองภายใต้งบประมาณที่กำหนด เพื่อให้กรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณา</p> <p>4) อาจารย์ที่พัฒนาดตนเองแล้ว รายงานผล</p> <p>5) สรุปผลและวางแผนในการพัฒนาในปีต่อไป</p>	
<p>4.2 คุณภาพอาจารย์และผลลัพธ์ที่เกิดกับอาจารย์</p> <p>1. ระบบการพัฒนาอาจารย์ให้มีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558</p>	<p>1. ประชุมวางแผนเพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการ</p> <p>2. สํารวจผลงานทางวิชาการของอาจารย์แต่ละท่าน ความต้องการในการพัฒนาผลงาน</p> <p>3. ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ</p>	มีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558
<p>2. ระบบการพัฒนาอาจารย์ด้านการต่อยอดองค์ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ</p>	<p>1. ประชุมวางแผนการวิธีการดำเนินการสำหรับการพัฒนาอาจารย์ในด้านการต่อยอดความรู้และพัฒนาประสบการณ์ในศาสตร์ของตนเอง</p> <p>2. สํารวจความต้องการของอาจารย์เพื่อการส่งเสริม สนับสนุน ในรูปแบบต่าง ๆ</p> <p>3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์พัฒนาตนเองในด้านการต่อยอดความรู้ และเพิ่มพูนประสบการณ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การอบรม การศึกษาระยะสั้น การศึกษาดูงาน เป็นต้น</p>	อาจารย์ได้รับการพัฒนาดตนเองในรูปแบบต่าง ๆ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

การประกันคุณภาพระดับหลักสูตรด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน มีการดำเนินการดังนี้

มาตรฐาน/เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
<p>5.1 สาระของรายวิชาในหลักสูตร</p> <p>1. การออกแบบหลักสูตร และสาระรายวิชาในหลักสูตร</p>	<p>1) หลักสูตรฯ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร</p> <p>2) จัดทำแผนการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตร</p> <p>3) ศึกษาและสํารวจข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร</p> <p>4) จัดทำร่างหลักสูตร (มคอ.2) เพื่อเตรียมการวิพากษ์หลักสูตร</p> <p>5) กำหนดและทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อวิพากษ์หลักสูตร</p> <p>6) ดำเนินการวิพากษ์หลักสูตร</p>	รายละเอียดเอกสารหลักสูตร มคอ. 2

มาตรฐาน/เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
	7) ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร 8) นำเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตรระดับมหาวิทยาลัย และพิจารณาอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย	
2. การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขานั้น ๆ	1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรตามข้อกำหนดการดำเนินการทุกปีการศึกษา 2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาเนื้อหารายวิชาให้มีความทันสมัย (โดยเลือกอย่างน้อย 1 รายวิชา/ภาคการศึกษา) 3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประชุมชี้แจงกับอาจารย์ผู้สอน เพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้มีความทันสมัย 4) อาจารย์ผู้สอนจัดทำ มคอ.3 ให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องและทันสมัยกับสถานการณ์ปัจจุบัน	มคอ.3 ที่มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้มีความทันสมัย
3. การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	การจัดผู้สอนตามกระบวนการ ดังนี้ 1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประชุมเพื่อกำหนดผู้สอนประจำรายวิชา ซึ่งพิจารณาจากข้อมูลต่าง ๆ คือ ความรู้และความสามารถ ประสบการณ์การสอน ความเชี่ยวชาญในรายวิชา ฯลฯ จำนวนชั่วโมงที่กำหนดให้เป็นไปตามภาระหน้าที่หลัก ซึ่งกำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 2) หลักสูตรเปิดรายวิชาตามแผนการเรียนผ่านระบบบริการการศึกษา (www.reg.su.ac.th) ของมหาวิทยาลัย 3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร แจ้งผู้สอนรับทราบและผู้สอนจัดทำ มคอ.3 หรือ มคอ. 4 ส่งให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณา ภายในระยะเวลาที่คณะวิชากำหนด	ตารางสอนและรายชื่อผู้สอน
4. การกำกับติดตาม และตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ.3 และ มคอ.4)	การกำกับติดตามการจัดทำมคอ. 3 และ มคอ. 4 ตามกระบวนการดังนี้ 1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาตรวจสอบ มคอ.3 และ 4 ให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้านตาม มคอ.2 ของหลักสูตร และรายงานผลของรายวิชาจาก มคอ.5 ของภาคการศึกษาที่ผ่านมา (ในกรณีที่มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานั้นแล้ว) โดยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึง	เอกสาร มคอ. 3 และ 4 ตามรายวิชาที่เปิดการเรียนการสอน

มาตรฐาน/เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
	<p>การบูรณาการงานวิจัย บริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>2) ผู้สอนปรับแก้ มคอ.3 และ 4 ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร (ถ้ามี) และจัดส่งหลักสูตรภายในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คณะกรรมการบริหารหลักสูตร พิจารณาแล้วนำเสนอต่อคณะฯ และนำเผยแพร่ในระบบบริหารการศึกษา</p>	
<p>5. การจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีที่มีการบูรณาการกับการวิจัย การบริการวิชาการทางสังคม การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม</p>	<p>1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประชุมอาจารย์ผู้สอนก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อชี้แจงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน มคอ.3 และ 4</p> <p>2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดทำโครงการที่ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ โดยการบูรณาการงานวิจัย หรือ บริการวิชาการ หรือการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และระบุงการปฏิบัติ หรือการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21</p> <p>3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรติดตามการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้</p> <p>4) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้สอน</p>	<p>มคอ. 3 หรือ มคอ. 4 ที่มีการบูรณาการกับการวิจัย หรือการบริการวิชาการทางสังคม หรือการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม</p>
<p>5.2 การประเมินผลผู้เรียน</p> <p>1. การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ</p> <p>2. การตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา</p> <p>3. การกำกับกับการประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร (มคอ.5 มคอ.6 และ มคอ.7)</p>	<p>การประเมินผลมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ การประเมินผลนักศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้สอน และนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา (assessment for learning) ซึ่งดำเนินการดังนี้</p> <p>1) ผู้สอนดำเนินการวัดและประเมินผู้เรียนตามที่กำหนดใน มคอ.3 หรือ มคอ. 4 ทั้งนี้ การวัดผลและการประเมินผลการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย</p> <p>2) ผู้สอนแต่ละรายวิชาประเมินผลการเรียนรู้และจัดทำ มคอ.5 หรือ มคอ.6 และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรภายในระยะเวลาที่คณะวิชากำหนด</p> <p>3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำกับ การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในแต่ละรายวิชา และ</p>	<p>ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้และคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ</p>

มาตรฐาน/เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
	<p>พิจารณาทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยประเด็นในการพิจารณาได้แก่</p> <p>3.1) ผลการเรียน อาจารย์ผู้สอน จะต้องรายงานผลคะแนนและรายงานผลการตัดเกรดโดยระบุว่าเป็นระบบอิงเกณฑ์ หรืออิงกลุ่ม</p> <p>3.2) ผลการเรียนรู้ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) ที่สอดคล้องกับ รายวิชา โดยพิจารณาจาก มคอ. 3 ,4 ,5 และ 6 และหลักเกณฑ์การประเมินผลตามที่ หลักสูตรระบุไว้ใน มคอ.2 หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา</p> <p>4) ผู้สอนปรับแก้ มคอ.5และ6 ตาม ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหาร หลักสูตร (ถ้ามี) และจัดส่งหลักสูตรภายใน ระยะเวลาที่กำหนด</p> <p>5) หลักสูตรนำผลการประเมินผลการ เรียนเสนอคณะกรรมการฝ่ายวิชาการระดับ คณะฯ เพื่อทวนสอบอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่ จะแจ้งผลการประเมินผลการเรียนรู้ให้แก่ นักศึกษาได้รับทราบผ่านระบบบริหาร การศึกษา</p>	

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ในการดำเนินการบริหารหลักสูตร ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งคือ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความพร้อมทางกายภาพ ความพร้อมด้านอุปกรณ์ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ความพร้อม ด้านการให้บริการ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทำวิจัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด การ บริการ เทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ Wifi และอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินการของหลักสูตรมีระบบการ ประกันคุณภาพ ดังนี้

มาตรฐาน/เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ 1) ระบบการดำเนินงานของ ภาควิชา/คณะ/สถาบันโดยมีส่วนร่วม ของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มี สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	ระบบการดำเนินงาน 1) ประชุมกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อ สำรวจความต้องการสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้ เพียงพอและเหมาะสมในการจัดการเรียนการ สอนนำเสนอข้อมูลต่อคณะวิชา 2) หลักสูตรมีการกำหนดกฎเกณฑ์ด้านการ บริหารจัดการสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้โดยให้ อาจารย์รับผิดชอบการแจ้งต่อคณะเมื่อพบ สิ่งของชำรุดเสียหายหรือขาด 3) สำรวจความต้องการและประเมินความ พึงพอใจของอาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้	ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในระดับไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5
2) จำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่ เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการ เรียนการสอน	4) กรรมการหลักสูตรประชุมเพื่อนำผล ความต้องการและความพอใจต่อการจัดการสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้มา สรุปผล ทบทวนและ เสนอคณะวิชา 5) การติดตามผลการดำเนินงานของคณะ วิชาในด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และความ พึงพอใจต่อการจัดการห้องเรียนของ อาจารย์และนักศึกษา	
3) กระบวนการปรับปรุงตามผลการ ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา และอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	6) วางแผนการดำเนินงานต่อสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้ในปีการศึกษาต่อไป	

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators) ของหลักสูตร

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี
	2560	2561	2562	2563	2564
(1) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมใน การประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงาน หลักสูตร	X	X	X	X	X
(2) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้อง กับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิ สาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)	X	X	X	X	X
(3) มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของ ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุก รายวิชา	X	X	X	X	X

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564
(4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
(5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X
(6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
(7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		X	X	X	X
(8) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
(9) อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X	X	X
(10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	X	X	X	X	X
(11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่ มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0				X	X
(12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0					X
รวมตัวบ่งชี้(ตัว) ในแต่ละปี	9	10	10	11	12

เกณฑ์ประเมิน

หลักสูตรได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ ต้องผ่านเกณฑ์ประเมิน ดังนี้
มีจำนวนตัวบ่งชี้ที่มีผลดำเนินการบรรลุเป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้รวม โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้รวมในแต่ละปี

ปีการศึกษา	หลักสูตรได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ
2560	บรรลุเป้าหมายตัวบ่งชี้รวม 9 ตัว
2561	บรรลุเป้าหมายตัวบ่งชี้รวม 10 ตัว
2562	บรรลุเป้าหมายตัวบ่งชี้รวม 10 ตัว
2563	บรรลุเป้าหมายตัวบ่งชี้รวม 11 ตัว
2564	บรรลุเป้าหมายตัวบ่งชี้รวม 12 ตัว

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

- 1) ประเมินจากการทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา การอภิปรายโต้ตอบจากนักศึกษา การตอบคำถามของนักศึกษาในชั้นเรียน รวมทั้งการทดสอบกลางภาคและปลายภาค
- 2) จัดให้มีการประเมินการสอนของแต่ละรายวิชาโดยนักศึกษา
- 3) ประชุมคณาจารย์ในภาควิชา เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขอคำแนะนำ

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

- 1) นักศึกษาประเมินการสอนของอาจารย์ทุกรายวิชาเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนรายวิชาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามแบบฟอร์มที่คณะกำหนด
- 2) ผลการประเมินมีการจัดส่งให้อาจารย์ผู้เสนอและประธานหลักสูตรเพื่อปรับปรุงต่อไป
- 3) คณะรวบรวมผลการประเมินที่เป็นความต้องการในการปรับปรุงทักษะการสอน เพื่อนำมาวางแผนพัฒนาให้สอดคล้องและ/หรือปรับปรุงกลยุทธ์การสอนให้เหมาะสมกับรายวิชาและสถานการณ์ของคณะ

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

2.1 โดยนักศึกษาและบัณฑิต

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรที่ประกอบด้วยผู้แทนทุกสาขาวิชา ผู้แทนนักศึกษาปัจจุบันและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย
- 2) คณะกรรมการฯ วางแผนการประเมินอย่างเป็นระบบ
- 3) ดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินหลักสูตรจากผู้เรียนปัจจุบันทุกชั้นปี และจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการศึกษาในหลักสูตรทุกรุ่น

2.2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและ/หรือจากผู้ประเมินภายนอก

คณะกรรมการประเมินหลักสูตรทำการวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรในภาพรวมและใช้ข้อมูลย้อนกลับของผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิตประกอบการประเมิน

2.3 โดยผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ

- 1) ติดตามบัณฑิตใหม่โดยสำรวจข้อมูลจากนายจ้างและ/หรือผู้บังคับบัญชา โดยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์
- 2) ติดตามจากผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ (ถ้ามี)

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในเป็นประจำทุกปี โดยองค์ประกอบคุณสมบัติเฉพาะของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และเกณฑ์การประเมินให้เป็นไปตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ/หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลัง

ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยเป็นระยะ ๆ และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

4.1 การปรับปรุงรายวิชา

อาจารย์ผู้สอนประเมินการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาโดยนำข้อมูลจากการประเมินของนักศึกษาหลังจากการเรียนการสอนในวิชานั้นสิ้นสุดมาประกอบ เพื่อนำผลมาปรับปรุงกลยุทธ์การเรียนการสอนตามความเหมาะสมให้แล้วเสร็จในภาคการศึกษา/ปีการศึกษาถัดไป ในกรณีที่พบปัญหาของรายวิชาสามารถปรับปรุงรายวิชานั้น ๆ ได้ทันที ซึ่งถือเป็นการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อยที่ไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างของหลักสูตร

4.2 การปรับปรุงหลักสูตร

การปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับถือเป็นการปรับปรุงมาก และมีผลกระทบต่อโครงสร้างของหลักสูตรจะทำทุก 5 ปีเมื่อครบรอบระยะเวลาการใช้หลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) คณะกรรมการประเมินหลักสูตรของคณะจัดทำรายงานการประเมินผล และเสนอประเด็นที่จำเป็นในการปรับปรุง

2) จัดประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

3) เชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาหลักสูตรและให้ข้อเสนอแนะ

4) หลักสูตรที่ได้ปรับปรุงเสนอให้คณะกรรมการวิชาการและคณะกรรมการกลั่นกรอง

หลักสูตรพิจารณาก่อนนำเสนอสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ